

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

8-hasábos petit sor egyezer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, május 29.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A waggongyár rendkívüli közgyűlése.

Józan hangok.

Tanáregyesületi közgyűlés.

Politikai mozgalmak a megyében.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése.

A huszárfőhadnagy kalandja.

Török lakodalom.

Feltartóztatott udvari vonat.

Urasági inasbéli mágnás.

Öngyilkos amerikai Aradon.

Aradiak az országos tornaversenyen.

Nikolics Fedor szerb trónörökös.

Az ideai hadgyakorlatok.

Öngyilkos pénztárnok.

Fogházra ítélt ügyvéd.

Tárca: Mese egy leányról. Irta: Julien de Bois.

Regény-Csarnok: Dawson bankja. Irta: Treumann József. Fordította: Hevessl Jenő.

A waggongyár

rendkívüli közgyűlése.

Arad, május 28.

Arad egyik legelső iparvállalata: a Weitzer-féle waggongyár nehéz időköt élt át az utóbbi két év alatt. A minden téren érezhető válságos közgazdasági viszonyok nem hagyták érintetlenül azt a virágzó gyártelepet sem, mely állandóan több ezer munkásnak ad foglalkozást s városunk gazdasági életének ugyanannyi dolgos kezű, értelmes polgár utján forgalmat, életerőt.

Eminens érdeke Arad városának, hogy javult viszonyok között ujult erővel lásson a munkához az aradi waggongyár, és lerázza magáról mindazokat a terheket,

melyek a jó uton megkezdett haladásnak ez ideig utjában állottak.

A waggongyár nemrég tartott rendes közgyűlésén azt láttuk az igazgatóság jelentéséből, hogy a két utolsó üzletév eredménytelenségének legfőbb okozója a soproni fiókgyár volt, melyet Aradról, a nagy távolság miatt kellőképp igazgatni nem lehetett, a fióktelep székhelyén pedig hiányzott a gyárban a prosperálás legelső feltétele: a szerencsés vezető kéz.

E körülmények arra az elhatározásra indították a waggongyár igazgatóságát, hogy kezdeményező lépéseket tegyen a a soproni lakatosárugyárnak az aradi waggongyártól való különválasztása iránt.

A gráci Lapp Testvérek céggel kezdte meg a tárgyalásokat az igazgatóság. E tárgyalások közben folyt le az ideai rendes közgyűlés, mely egyben fölhatalmazást adott az igazgatóságnak arra, hogy amennyiben a nagyhirű gráci céggel megindított tárgyalások eredményre vezetnek, egy rendkívüli közgyűlést hívasson össze.

Holnap tartja meg a Weitzer-féle waggongyár ez ügyben rendkívüli közgyűlését.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy e fontos közgazdasági esemény részleteiről előre tájékoztathatjuk a nagy közönséget, és hirt adhatunk úgy az aradi waggongyár, mint az új életre ébredő soproni gyárnak egy sok reményre jogosító, nevezetes üzleti momentumáról.

A gráci céggel oly irányu megállapodás jött létre, hogy az aradi waggongyár érdekeltsége mellett Sopronban egy külön részvénytársaság alakul két millió hatszáz ezer korona alaptőkével, 5200 db 500 korona névértékű részvénytárral. Az aradi

waggongyár az új részvénytársaságban 900,000 koronával lesz érdekelve.

A Lapp Testvérek cég kötelezte magát, hogy a gyárat öt éven keresztül vezet, még pedig a cég egyik főnökének személyes közreműködésével, ki hosszabb ideig tartózkodott Amerikában s a gráci gyárat, melynek műszaki berendezését is Amerikából hozta magával, huszonöt év óta vezeti. Az új társaság neve „Vasárugyár részvénytársaság Sopron-Grác” lesz; s a jövőben a soproni gyár lesz a főtelep, Grác pedig a fiók.

A waggongyár igazgatósága biztosította az egész részvénytőke elhelyezését, de föntartott azok számára, kik esetleg a részvényekből jegyezni óhajtanak, 900 ezer koronát. A jegyzésekre vonatkozólag érdekelheti a közönséget, hogy a jegyzések legkésőbb június 14-ig az aradi igazgatóságnál bejelentendők, mert az új részvénytársaság alakuló közgyűlését június 15-ére hívják egybe Budapesten, ahol egyébként a társaság állandó székhelye is lesz.

A kereskedelmi kormány, mint értesülünk, kiváló érdeklődést tanúsít az új iparvállalat iránt, ami a vezetésben résztvevő kiváló férfiak tekintélyén kívül annak az örvendetes körülménynek is tulajdonítható, hogy amikor a monarchia legelső vasáru gyára, a Lapp Testvéreké, Magyarországra helyezi át telepének központját, a miniszter egyuttal olyan fontos ipari és kereskedelmi eseményt lát fennforogni, melyet igaz magyaros lelkesedés nélkül nem szemlélhet végig az, ki hivatott őre, előmozdítója a magyar ipar és kereskedelem fejlődésének.

TÁRCA.

Mese egy leányról.

Irta: Julien de Bois.

(Franciából.)

Ott ült az öreg, nagy kanapé sarkában. Fekete ruhája úgy egybeolvadt a fakó butorral, hogy szinte elveszett a homályos szobában. Csak eres, tömört aranyhaja vált ki éles színezéssel a sötét háttérből.

Az ablakon szürkén révedezett be a korai este, — odabenn félig lecsavarva a lámpa alig-alig világított. — Az ajtón hűvösen omlott be az erős levegő s amint odakünt a nehézkos köd lenyomta a terjengő füstöt: a szobában is lehetett finoman, színtelenül érezni.

Az egész szoba butora mind csupa fakó, sötét színű, — csak a leány arany haja vált ki erős ellentétül, szinte bevilágította a környezetet.

Teljes csend volt. Az öreg óra is lassu tompasággal ballagott előre, mintha félt volna felzavarni a csendet. S mikor ütni akart, előbb próbálgató, hörgő hangot adott s csak azután kezdett neki, nagy komolysággal, lágyan csendesen hirdetni a múlt negyedeket.

S még azután is hallhatszott, amint elenyésző hangon zsongták drótból készült idegei.

A leány meg sem mozdult. Osszehúzódva ült a vén butoron s fejét végtelen csüggedtséggel lehajtotta. Arany szőke haja úgy omlott le arcára, mint valami széttépett koszorú.

Igy ült már óra óta. Senki meg nem zavarja. Az egész házban oly végtelen csend van, mintha kihalt volna vagy még inkább senki sem lenne otthon.

Egyszerre felrebben. Léptek hangzanak. Egy hosszú, sovány, öreges hölgy jön be.

— Marcella, itt vagy? — Mi bajod kis hugom?

— Ide jöttem délután, nem tudtam otthon lenni. Gondoltam, hogy nálad, néném csendesen eltöltöm az estét.

— De mi bajod, az istenért?

— Hát nem emlékszik, édes néném? Ma egy éve.

— Egy éve, hogy...

Itt elhallgatott az öreg néni, mintha nem akarna valami nagyon kellemetlen dolgot fel- említeni. Nagy gyöngédséggel elsimitotta a lány homlokán az aranyos fürtöket, magához vonta a lázas arcot. Olyan jól esett annak az ölelő

karok közé menekülni s csendesen elkezdett sirni.

Kivülről már nem jött világosság csak a fekete őszi éj meredt be nagy durván ajtón a ablakon. A lámpa alig világított rájuk. Az elmaradó sirás közben elkezdett csendesen beszélgetni.

— Felejtsd el az egészet. Ez a legjobb. A sorson már úgy sem lehet változtatni. Felejtsd el. Ugy-e elfogja az én kis Marcellám felejtetni? Légy okos. De miért is nem felejtetted el? Látom, eddig nem is jutott eszedbe, csak ma keserítetted vele szívecskédet. Légy okos és minden jól lesz.

— Én is az hittem, hogy elfogok feledni mindent. Talán felejtettem is, de ma eszembe jutott minden, minden...

— Eszedbe jutott minden? Játék volt. Alom volt. Miden kis lánynak van egy ilyen álma, de elmúlik. Fáj egy kicsit a szíve és azután meggyógyul.

— Istenem, de ha az nem gyógyul meg soha.

— Látod, még jobb, hogy hamarabb vége volt álmodnak, úgy is vége szakadt volna. Nem is volt ép eszű ember. Tudod, mindig fenyegettünk, hogy meg fog bolondulni; és egyszer igazán meg is bolondult és avval a bolon-

Öszinte melegséggel óhajtjuk, hogy siker kísérje a holnapi közgyűlés munkáját, s kívánjuk, hogy a megalakuló új iparvállalat legyen közgazdasági életünkben olyan hasznos tényező, mint amennyi ügyszeretet vezérelte azokat, kik fáradság és anyagi áldozatok árán megalapították.

Józan hangok.

Budapest, május 28.

Az olvasó meggyőződhetett arról, hogy a sajtó munkásai a pünkösd alkalmából sem sajnálták a papirost. Valóban sok érdekes dolgot halmoztak össze a lapok, hogy az olvasót mulattassák, szórakoztassák és oktatta tanítsák a szent ünnepen is.

De azt hisszük, nem csalódunk, ha a pünkösd lapok legérdekesebb olvasmányának a debreceni szózatot tartjuk. A ki olvasta Kun Bélának, a debreceni joghallgatók segélyegylete elnökének sorait, bizonyára mélyen megdöbbenve, talán megrendülve tette le a lapot. Ennél keményebb, szörnyűbb vád nem hangzott még el a magyar ifjuság ellen.

A hogy a vád egyes pontjain végigtekintünk, szinte lehetetlen, hogy el ne töprengjünk azok felett és tegyük mindjárt hozzá, ha nem volnának e vádak szinte pontról-pontra bizonyítva, el sem hihetnék azok, a kik a budapesti egyetemi ifjuság vezető köreinek viselt dolgait vagy figyelemmel, vagy csak félvállról vették.

Nem tartozunk azok közé, a kik az ifjuság tulásait mindjárt bűnül róvják fel. Sőt, hiszen mindnyájan ifjak és bohók valánk egykor — azt tartjuk, hogy az ifjuság nemes fellobbanásai, ha szerte csapongók, ha tultottak, ha félszögek is, mindig üdvösek. A fiatalság tombolja ki magát: ez az idősök jelszava. A szenvedélyek mindig leülepednek és a szertelenségekből rendszerint a józanság kerül ki győztesen. A szép, nemes és jó fogalma pedig meggyökeredzik és a ferdeségeket lenyeli az idő, a tapasztalat s az emberismeret.

És ha csupán ilyen tulcsapongásról volna szó, ha a mai egyetemi ifjuságot csupán egy divatos áramlat kapta volna el, mint a hogyan ezt a multban számtalanszor tapasztaltuk, mi is azok közé tartoznánk, akik semmi komolyabb

dulással egy örült percében elkövette. Oh, kis leányom feledd el az egészet. Hisz nem is szerded, ugy-e? Csak tréfa volt. Ugy-e felede?

— Nem lehet. Tudom, hogy én voltam oka. Elmondom, kedves néném. Itéljen el, ugyis tudom, bűnös vagyok.

Egyszer összeveszttem vele, csupa szeszélyből. Kért, könyörgött, hogy bocsássak meg neki. Végre eljött hozzám s komolyan ezt mondta: „Bocsásson meg kérem, ha vétettem Önnek. És én inkább elmegyek örökre e vidékről.”

Isten tudja micsoda gondolatom volt, azt mondtam neki. Megbocsátok. Szerencsés utat. Adieu! És ő elment — örökre.

Az aranyhaj ismét odaborult nénje vállára, ki lassu hangon, alig érthetőleg kezdte süsogni:

— Lásd, te nem tudod. Sokat ivott s beteg is volt. Te véled csak tréfált s mikor mámorosan felkapta a fegyvert, az véletlenül sült el. Te nem vagy hibás, édes kis ártatlanom, örülj, hogy ugy volt. Nem lehetél vola soha boldog. Te sokkal jobb vagy, mitsem olyan bolond embert érdemeltél volna!

Lassan, lassan elmúlt a sirás; ismét csend lett a szobában. A néni felállt, betette az ablakokat, az ajtót. A lámpát is felcsavarta. Eltűnt az a tompa hangulat; a világosság nyersen, durván elűzte. A néni egész vidám hangon kezdte:

— Hallodtad már, hogy Maud menyaszszony?

jelentőséget sem tulajdonitva az egyetemi heccnek, azok felett szives örömet szemet hunynánk.

De a dolog másképt áll. Mindenki jól látja, hogy itt nem ifjai fellobbanásról, nem gyerekes tulásról van szó. Fájdalom, az egyetem falai között, a honnan a politikát soha sem lehetett teljesen kiküszöbölni, most a legruttabb, a legelítélendőbb politizálás folyik. — A félrevezetett ifjak szinte mintaszerűen keringnek abban a dervistáncban, a melyre őket ravasz, fufangos, de céltudatos politikusok oktatták.

És ez a politika alkalmas arra, hogy — kedvező talajban lévén elhintve, — olyan gyümölcsöket hozzon, a melyek megrothasztják az egész jövő nemzedéket és jövő társadalmat és alkalmas arra, hogy romba döntse mindazt, a mit annyi nagy szív és lélek a haza jövődjé nagysága és felvirágzása érdekében megalkotott.

Ha van még a mi félrevezetett ifjainkban józanság a dolgok megszivelésére, olvassák el és okuljanak a debreceni szózatból.

Es ha megszivelik, álljanak meg a féluton, a mely a nemzet romlására vezet és kövessék azt az irányt, a mely az ő legsajátabb körükből fakadt.

Gondolják meg, hogy a felekezeti harc a bomlás, a testvéri egyetértés pedig a hazafiság. És hisszük, hogy minden magyar ifju elsősorban és mindenekfelett jó hazafi.

Saturnus.

TÁVIRATOK.

Képviselő-jelölés.

Szent-Ágota, máj. 28. A nagysink-szent ágotai választókerület választói a minap gyűlést tartottak és *Bauszner* Guido mostani képviselő helyett *Eitel* Adolf szent-ágotai evangélikus lelkészt jelölték képviselőnek.

A végnélküli háboru.

Fokváros, máj. 28. Hivatalos jelentés szerint *Scheeper* kommandóját az Aberdeentől északra lévő hegyek közé szorították. Hatszáz bur két csapatban délfelé tartva, Thebustól keletre mintegy két mértföldnyire a vasuti vonal mentén cirkál.

— Menyasszony? Ki veszi, csak nem a hosszú ügyvéd?

— De igen, pedig emlékszel, mennyit csufolta!

— Micsoda pár lesz!

— Az a kis gömböc, azzal a hosszú poznával!

— Képzem, mennyit fog Juliette bosszankodni, hogy elveszi udvarlóját.

— Igen, hallodtad, hogy neki pedig kártyán kivetették, hogy elfogja venni az, akivel levelezik. Szegény, most nem tudja, melyik!

— No ezt bizonyosan Jeanne pletykálta el. A multkor is . . .

Az óra mintha nem olyan szomorun ketyegne már, de mégis alig hallatszik az ütése, ugy elvész a beszélgetésbe.

A néni kiapadhatatlan a friss pletykában, még arról is beszél. Elmondja, hogy milyen bolondokat csinált, amikből tiszta világos, hogy igazán megzavarodott az a fiu . . .

— De bizony már késő kezd lenni, hozzatok pedig vendégek jönnek!

— Kicsoda?

— Az új, fiatal prefete!

— Jaj, az a kedves ember. Menjünk is. Megyek, a kabátom a másik szobában van.

S aranyhaju lány vidoran indult felöltözni; s a mint a csillogó hajkorona eltűnt a szobából, bár égett a lámpa, mintha egyszerre olyan sötét lett volna, mint odakün a föld mélyében.

Tanáregyesületi közgyűlés.

(Szakiskolai tanárok Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

A *Kereskedelmi Iskolai Országos Tanáregyesület* pünkösd vasárnapján és hétfőjén tartotta Aradon évi közgyűlését. A közgyűlésen hangok emelkedtek az ellen az eljárás ellen, hogy a magasabb kereskedelmi oktatás szinte monopóliumszerű a lipótvárosi kereskedelmi akadémia kezében van. A téren az oktatás decentralizációját és a tanszabadságot *Abrai Lajos* igazgató, mint a közgyűlés felolvasója is hangsúlyozta.

A közgyűlés lefolyása ez volt:

A közgyűlésre mintegy hetven tanár gyűlt egybe. Megjelent a gyűlésen *Schack* Béla főigazgató is, valamint Arad városának vezérémberei.

Szombaton este a Fehér-Kereszt szállóban volt ismerkedő estély. Vasárnap reggel 8 órakor az egyesület választmánya tanácskozott *Névy* László elnöklésével. Ugyancsak akkor ült össze a kiküldött kandidáló bizottság.

A közgyűlés az aradvárosi kereskedelmi iskola disztermében folyt le. A diszterem egészen megtelt az egyesület tagjaival és nagyszámu érdeklődő közönséggel.

Névy László elnök megnyitóbeszédében megköszönte a város vendégszeretetét, fejtegette a magyar kereskedelmi iskola hivatását.

Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után *Salacz* Gyula kir. tanácsos, polgármester, Aradváros nevében, valamint a keresk. és iparkamara és a kereskedelmi testület nevében üdvözölte a közgyűlést.

Következett a napirend.

Trautmann Henrik főtitkár beszámolt az egyesület mult évéről, valamint betérjesztette a pénztári jelentést és a jövő évi költségvetést. Mindezt vita nélkül vették tudomásul. Az indítványok tárgyalását hétfőre halasztották.

Következett *Abrai* Lajos aradi kereskedelmi igazgató felolvasása e címen: „Szakiskolánk reformja” A felolvasás után következett a választás.

A felolvasás után következett a választás.

Elnök lett: *Névy* László, fővárosi alelnök: *Péter* János, vidéki alelnök: *Orbán* Ferenc, főtitkár: *Trautmann* Henrik, főszerkesztő: *Koltai* Virgil, pénztáros: *Röser* Edvin, főtitkár: *Kárpáti* Béla.

Fővárosi választmányi tagok: *Röser* János, *Aranyossy* Miksa, *Bogyó* Samu, *Mittelmann* Nándor, *Fillingner* Károly, *Hajnal* Márton, *Juckel* Gyula, *Kozma* Gyula, *Kunoss* Ignác, *Lengyel* Alajos, *Lengyel* Sándor, *Nagy* Lajos.

Vidéki választmányi tagok: *Abrai* Lajos (Arad.) *Berényi* Pál (Sopron.) *Boldis* Ignác (Turóc-Szent-Márton.) *Bruck* Ferenc, (Ujvidék), *Burger* György (Veszprém.) *Dancsházy* Gusztáv (Nagyroce.) *Faludi* Miksa (Székesfehérvár.) *Gálffy* Ignác (Miskolc.) *Havas* Miksa (Pozsony.) *Kis* Sándor (Kolozsvár.) *Kovács* József (Homonna.) *Kovács* János (Nagyvárad), *Kondor* Gusztáv (Pécs.) *Lévay* István (Kassa.) *Martin* Imre (Pancsova), *Matavovszky* B. A. (Győr.) *Nagy* Endre (Lippa.) *Pfeifer* János (Temesvár.) *Perjessy* László (Szeged.) *Szántó* Sámuel (Debrecen.) *Szmollényi* Nándor (Szeged), *Veress* Vilmos (Kolozsvár), *Varga* Lajos (Szombathely), *Zsulgeovits* Ernő (Zombor). Számvizsgálók: *Antalfy* Arthur, *Vajda* Ignác.

A közgyűlés megszakitásával délben a vértanuszobor elé vonult a tanárság, ahol a hősök emlékére *Péter* János fővárosi kereskedelmi iskolai igazgató mondott lelkes beszédet.

Az ünnepi lakoma ez után a Fehérkereszt-szállóban volt. Megjelentek: *Schack* Béla főigazgató, *Salacz* Gyula polgármester, *Kristyóry* János kamarai elnök, *Édvi-Ilés* László kamarai titkár és az egyesület tagjai.

Az ebéd tartama alatt *Salacz* Gyula polgármester a királyra, majd a kereskedelmi szakiskolai tanárságra, *Névy* László elnök *Wlassics* miniszterre, *Kristyóry* János kamarai elnök *Hegedüs* Sándor miniszterre, *Orbán* Ferenc brassói iskolaigazgató *Salacz* Gyula polgármesterre, *Péter* János *Schack* főigazgatóra, *Abrai* Lajos

Névy Lászlóra, Névy László a szakiskolai tanárookra, Schack Béla Ábrai Lajos igazgatóra és az aradi tanárookra, Edvi-Ilés László az egyesület alelnökeire, Tedeschi Viktor a szaktárokra emelte a poharát, stb.

Pünkösdi hétfőjén folytatták a közgyűlést. Trautmann Henrik a kereskedelmi akadémiákról és Halvax János a mintairódról értekezett.

Délben 12 órakor séta volt a korzón és a Városligetben. Déli 1 órakor társaság volt, délután pedig megtekintették a várat s a vértanúk vesztőhelyét.

A vendégek tegnap este és ma reggel utaztak haza Aradról.

Politikai mozgalmak a megyében.

(A borosjenői beszámoló. — Függetlenségi párt-szervezkedés Kisjenőn.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Október közepén lesznek ugyan az új választások, a mikor felfrissül a képviselőház, de azért már most mozgolódnak több kerületben, hogy úgy a választók, mint a jelöltek idejekorán tájékozhasák magukat a hangulatról.

A borosjenői kerület népszerű képviselője, Solymossy Lajos báró, ma tartotta meg beszámolóját a kerület központjában, a pünkösdi ünnep alatt pedig Kisjenőn bontott zászlót a függetlenségi párt. Erről a két politikai eseményről a következő tudósítást kapjuk:

Ma reggel 9 órakor a borosjenői Zöldkertben nagy számban gyülekeztek össze a választók, hogy képviselőjük beszámolóját meghallgassák. A választók tömött soraiban ott volt a kerület egész intelligenciája, ezek közt Barkassy Kálmán kir. tanácsos, pártelnök, Königsegg Fidél gróf, Baross Ferenc dr., Csillag Ignác dr., Borsos Géza főszolgabíró, Jahn Vilmos uradalmi intéző, Gállik Mátyás ág. ev. lelkész stb.

A pártgyűlést Barkassy Kálmán elnök nyitotta meg, a ki Gállik Mátyás vezetése alatt egy küldöttséget kért fel arra, hogy a képviselőt a választók körébe meghívja.

Solymossy Lajos bárót megérkeztekor hársány éljenzéssel fogadták, melynek lecsendülése után Barkassy pártelnök intézett hozzá üdvözlő beszédet, majd köszönetet mondott azért a lelkes, ambiciózus munkásságért, melylyel a kerületet a parlamentben képviseli. Végül felkérte, mondja el beszámolóját, melynek meghallgatására a választók ily szép számban egybesereglettek.

Solymossy Lajos báró nagy figyelemmel kísért beszédében azokra az új alkotásokra tért ki első sorban is, melyeket a parlament az immár végét járó ciklusban megvalósított. Főleg az új perrendtartás életbeléptetésétől vár sok jót.

A mi a gazdasági kiegyezést illeti, a vámsorompók felállítását helyesnek tartja ugyan, de csak úgy, ha a Magyarország és Ausztria közötti jó viszony továbbra is fennmarad, nehogy a vámsorompó nagyhatalmi pozíciókat veszélyeztessen. A gazdasági összeköttetést pedig a két államfél között fenntartandónak véli főleg az iparos- és kereskedő osztály boldogulása érdekében, mert Magyarország nyersterményeiket állít elő, Ausztria pedig ipar-állam, a melyek már csak ezért is egymásra vannak utalva.

Igen üdvösek az imént megalkotott mezőgazdasági törvények, melyek a gazdák és mezői munkások közti jogviszonyt szabályozzák. Ugy vélekedik, hogy a kormány e törvényekkel leghelyesebben s legerélyesebben vágta útját a szociálista mozgalmaknak.

A felekezettek közt is tartós, jó viszony áll

fenn, reményli, hogy ez a viszony szintén állandó lesz.

Végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy őit és egyáltalán azokat a kereskedelmi cikkeket, melyek az állam kezében vannak, olcsóbbakká kell tenni, mert az állattenyésztés csak így boldogulhat.

A nagy tevésséssel fogadott beszámoló után Barkassy Kálmán köszönetet mondott a képviselőnek, hogy választóit politikai ügyekben tájékoztatta s felkérte őt, képviselje továbbra is hűséges választóit a parlamentben.

A beszámolót 120 terítékű banket követte, melyen az első pohárköszöntőt Solymossy Lajos báró mondotta, éltetve a királyt. Barkassy Kálmán a kormányt köszöntötte fel, majd az ő indítványára üdvözlő táviratot küldöttek Széll Kálmán miniszterelnöknek. Gállik Mátyás és mások a képviselőt köszöntették fel és fejezték ki a választóknak személye iránt való bizalmát.

A kisjenői kerületből azt jelentik, hogy Wenckheim Frigyes gróf közelébb lejön és beszámolót tart.

Ugyanitt a függetlenségi és 48-as párt is zászlót bontott a pünkösdi ünnepek első napján. Az anyapárt megbízásából Szinay Gyula hajdu-böszörményi képviselő jelelt meg, a kit lovas bandériummal és zenészővel fogadtak.

Az apostolkép leküldött pünkösdi követet a vasutnál Lázár Zoárd üdvözlötte, majd bevonultak a nagypiacra, hol a pártgyűlés lefolyt. Szikes János elnök beszéde után Szinay Gyula fejtegette a függetlenségi és 48-as elveket. Utána Lázár Zoárd ügyvéd, majd Kreuz Ferenc simonyifalvai polgár beszélt, mire a megjelentek kimondták, hogy a közeledő választásokra jelöltet fognak felállítani s hűségesen kitartanak a függetlenségi lobogó mellett.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Nagy érdeklődés mellett folyt le pünkösdi vasárnapján az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése. Huszadik ízben jöttek össze ezen alkalommal a részvényesek, hogy meghallgassák az igazgatóság jelentését, mely az ország első vicinálisának folytonos erősüléséről s modern fejlettségéről ad számot.

Az évi jelentés legjelentékeny momentuma, hogy a vasutak törzsrészvényei ez évben hat százalékos helyett csak öt és fél százalékos jövedelmeznek. De ezen csökkenés a jelentésben oly meggyőzően és okosan van indokolva, hogy a nagy részvényesek ezt csak természetesnek találták és készséges megnyugvásuknak a gyűlés lefolyása közben szó beszédben adtak kifejezést. Ily rossz esztendő dacára öt és fél százalékos adni a törzsrészvények után, még mindig nagy eredmény, mely a bizalmat csak fokozza és öregbíti.

Másfelől megnyugtató az a tudat, hogy ez osztalék megszabásánál nem volt faszorozás. Ha a gazdasági viszonyok általánosan rosszak és a vasutak ezek kedvezőtlenége folytán érintve vannak, úgy csak helyes eljárás itt is a konzekvenciákat levonni és nem kacérkodni azzal a megkülönböztetéssel, hogy „rosszul megy mindenütt, de annál jobban áll a mi dolgunk.”

Ennek a meggyőződésnek adtak kifejezést, főleg az osztrák- és németországi részvényesek képviseletében megjelent Schoeller Richard lovas, az osztrák nagyipar egyik legelőkelőbb alakja és Schubart Pál porosz titkos tanácsos, a berlini Disconto-bank egyik igazgatója.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

Bohus Zsigmond báró, az igazgató-tanács elnöke, akadályozva lévén a megjelenésben, a közgyűlést Lonovits József alelnök, csanádmegei főispán nyitotta meg. Konstatálta, hogy a gyűlést szabályszerűen meghirdették és hívták egybe. Letétetett 41,563 részvény hasonló számú szavazat képviseletében, a közgyűlés tehát határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Nachnébel Ödön jogtanácsost és igazgatót, hitelesítésére pedig Breda Viktor gróf és Cseresznyés János részvényeseket kéri fel.

Napirend előtt az elnök meleg részvétellel emlékezik meg a tavaly elhunyt Varjassy Józsefről, kinek halálával nagy veszteség érte az intézetet is, melynek a boldogult felügyelő bizottsági elnöke volt. Indítványa folytán a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökíti meg a Varjassy József elhunyt feletti részvételt.

Ezután Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság terjedelmes jelentését a múlt üzleti évről. A körülményesen megindokolt jelentés a következő indítvánnyal végződik:

Mint már fennebb is kimutattuk, az 1900-iki üzleteredmény a következő: bevételek 3,486.063 korona 98 fillér, kiadások 2,017.520 korona 88 fillér, üzleti felesleg 1,468.543 korona 10 fillér.

Ezen 1,468.543 korona 10 fillér üzleti felesleg és az 1899. évről áthozott 37076 korona 68 fillér tehát összesen 1,505.619 korona 78 fillér hovatordítása tárgyában javaslatunkat a fentebbi jelentésekkel összefüggő egyéb indítványainkkal együttesen tesszük meg és tisztelettel kérjük, hogy azt, — mint alább következik — elfogadni méltóztassék.

Az igazgatóság jelentése az ezen jelentésben felsorolt intézkedésekkel és javaslatokkal együtt jóváhagyólag tudomásul vétetik és az ezekkel bemutatott zárszámadások és mérleg helybenhagyatnak.

Jóváhagyólag tudomásul vétetnek ennek folytán az igazgatóság által tett intézkedések és felhatalmaztatik továbbra is az igazgatóság, hogy a társaság rendelkezésére álló értékeket legjobb belátása szerint értékesítse és felhasználja; azokból a vasuthálózatnak esetleg tervezett kiterjesztését, a vasuthálózatokkal összefüggő erdei- és mezőgazdasági iparvasutak létesítését, a meglévő hálózat kiegészítését és javítását, ezen hálózat értékének, szolgáltatéképességének és általában a forgalomnak emelésére irányuló hasznos beruházásokat eszközölje.

Felhatalmaztatik az igazgatóság, hogy az 1900-iki üzleti feleslegből 1,468.543 korona 10 fillér, és az előző 1899. évről áthozott 37.076 korona 68 fillér, összesen 1,505.619 korona 78 fillér összegből:

a) 64962 drb. elsőbbségi részvény 6 százalékos osztalékaira 779.544 korona, b) 61600 drb. törzsrészvény 5 és fél százalékos osztalékaira 677.600 korona, c) 111 drb. kisorsolt elsőbbségi részvény törlesztésére 22.200 korona, d) a felügyelő-bizottság tagjainak díjazására 3000 korona fordíttassék; az így összesen 1.482.344 korona felhasználandó összegben felül maradó 23.275 korona 78 fillér az 1901-iki üzletév számlájára átvezetessék.

Végre felhatalmaztatik az igazgatóság, hogy az elsőbbségi részvényeknek 1902. évi január 2-án esedékes ideiglenes szelvényei az 1901-iki üzletév feleslegéből egyenként 6 koronával beváltassanak.

A felügyelő-bizottság jelenti, hogy a társulat ügykezelését a lefolyt évben többször megvizsgálta s úgy ennek törvény- és alapszabályszerű helyességéről, a pénztári értékek rendbenlétéről, valamint a könyvvezetőség pontosságáról mindannyiszor megnyugtató tudomást szerzett. A felosztásra vonatkozó indítványhoz a felügyelő-bizottság mindenben hozzájárul s kéri a felmentvények megadását.

A mérleget és üzleti s atisztikát Cseresznyés János indítványára felolvasottnak tekintették és tudomásul vették.

A közgyűlés a betérjesztett jelentéseket

egyhangulag tudomásul vette s a felmentvényeket magadta.

Következett a kilépő három igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése. Az igazgatók közül az alapszabályok értelmében kiléptek: Szathmáry Gyula, Bohus István báró és Mesko Sándor. Mindhármát egyhangulag és újból megválasztották.

A felügyelő-bizottság rendes tagjai lettek Heinrich Sándor és Daniel Endre, póttagok Ronay István és Daniel László.

Mivel indítvány nem volt bejelentve, az ülés az elnök éltetésével véget ért.

A közgyűlésen Lonovits József csanádmegyei főispán elnöklelte alatt jelenvoltak: Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, vezérigazgató. Csernovits Diodor dr. állami jószágigazgató a pénzügyi kormány. Juhász Bálint kir. tanácsos a földművelésügyi minisztérium. Keresztes Gyula dr. Aradvármegye, Kristóffy József orsz. képviselő, Cseresznyés János, Major Miklós és Mesko Sándor dr. Csanád vármegye képviselőiben, Atzél Péter, Bohus István br., Bohus László br., Breda Viktor gróf, Fábian László, Hegedüs László, Hirsche Zsigmond, Heinrich Sándor, Kovács Jakab, Martens Caesar, Medvecky Ede, Nachtnébel Odön, Purgly János, Révész Adolf, Ronay István, Salac Gyula kir. tanácsos, Schubart Pál dr., Schoeller Richard lovag, Szathmáry Gyula, Szathmáry János, Urbán Iván, Vas Gusztáv, Zselénski Róbert gr. stb.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Becsület, szimű. Mariházy Miklós vendégfelléptével.

Csütörtök: A dolovai nábob leánya, szimű. Mariházy Miklós vendégfelléptével.

Péntek: Gringoire, operette: Pajkos diákok, operette. Nyáray Antal vendégfelléptével.

Szombat: Vigécek, bohózat. Nyáray Antal vendégfelléptével.

A színház pünkösdje.

— Ünnepi előadások. —

Az ünnepi hangulat kivételkép a nyári színház kasszájára is jótévéleg hatott. Szinte szokatlan volt a padosokat telve látni; a szereplő színészek frissült erővel játszottak, a közönség a látottakon felbuzdult, tapsolt egyszóval a nyári színház megint olyan volt, mint tavaly a nyári évad derekán.

Vasárnap délután a *Kis szökevény* ment zsufolt ház előtt. *Felhő* Rózsi, *Mányai* Aranka, *Rubos*, *Polgár* és a többiek mind kitünő jökedvel játszottak és énekeltek.

Vasárnap este különös specialitás yonzotta be a közönséget a színházba. *Dunai* Árpád, a híres majomutánzó mutatta be ügyességét a Domi majom szomorú történetében. Érdekes volt a sok kicsiny gyerekarcot látni, amint a majom kacagtató bohóságain gyönyörködtek. Egy gyerekszem sem maradt szárazon, amikor az édes, a jó Domi majom egy lövés által leterítve a földön vonaglott és kilehelte jóságos párját. *Dunai* oly természetűen állította élénk a majmot, hogy az illúzió egy percig sem volt megzavarva.

A darabban szereplő színészek valóságos önfeláldozással segítettek elő a majom sikereit. Különösen *Tolnainé* és *Polgár* iránt tartozik köszönettel a majomművész, kik a földön hempergve bámulatos hidegvérrel túrták, hogy rajtuk ugránozzék. Volt is nevetés ezen jelenetek után, hogy szinte rengett belé a színház.

Hétfőn délután *Ripp-Ripp* romantikája szerzett kellemes szórakozást a szépszámu közönségnek. *Arkosi* a címszerepben kitünő volt; *Mányai* Aranka *Lizbethjével* sok tapsot aratott.

Hétfőn este a *Párisi élet-et* adták. *Rubos* és *Felhő* Rózsi előbbi mint suszter, utóbbi a keztyűs leány szerepében legszeob sikereiket aratták. Majdnem minden énekszámukat megisméltették. *László* diskrét humorral játszolta a párisi arslánt. *Fenyéri* Fenyéri pedig jól ütötte a vasat.

Ma szünet volt a nyári színházban.

* *Pálmay Ilka* Aradon. A színház vezetősége a színügyi bizottság multkori határozata foly-

tán nem veszette el a bizodalmat. *Pálmay Ilka* vendégszereplései iránt ismét folynak az alkudozások, erről tanuskodnak a sűrű sürgönyváltások Bécs és Arad között. A diva valószínűleg még június hó első felében fog nálunk fellépni, hacsak tulmagasra nem fogja taksálni művészetét.

* **A becsület.** *Suderman* remek sziművét lesz alkalma látna a közönségnek holnap, szerdán este a nyári szinkörben. A *becsület* a tél folyamán vonzó darabja volt a repertoárnak, most különösen a vendégszereplő kedvéért vette elő a vezetőség. *Trast* gróf parádés szerepében mutatkozik be aradi közönségnek *Mariházy* Miklós, aki, mint megirtuk nem más, mint a nagybirtokosból lett színész, *Kövé* Miklós. Az érdekes szinpadai kísérlet elé nagy érdeklődéssel néz a közönség s már sokan váltottak jegyet a holnapi előadásra. *Mariházy*, alias *Kövé* Miklós már nem egészen új ember a szinpadon, több vidéki városban vendégszerepelt s ez idő szerint az óbudai szinkör gyakori vendégszereplője. A *becsület* a régi szereposztás szerint került színre, csak *Tomcsányi* Russi lesz még új Alma szerepében, melyet a télen *Turcsányi* Olga játszott.

* **Irén, vigyázz!** Budapest egyik szellős színházában ma este nagy derűtséget keltő epizód történt. A darabban egy ifju színész nő játszott, s gondos mamája a páholyból nézte, hogyan aratja leánya a babért. A színésznőnek éppen a hősszerelmes volt egy jelenete, melynek nevezetessége az, hogy a jelenetben a színésznőn levő ruha fokról-fokra kevesbedik. Már éppen csak a legutolsó fehérnemű-darab volt a színésznőn, mikor — anélkül, hogy észrevette volna — ez a ruhadarab fennakadt. Minél élénkebben domborított ezután szerepében a színésznő, annál kritikusabb lett a helyzet. A gukerek mind odameredtek a nézőtérről, s a gondos anya ijedten látta a fokról-fokra növekvő veszedelmet. Nem bírta tovább:

— Irén vigyázz! — kiáltott fel a páholyból a szinpadra.

Ekkor természetesen minden gukker nyomban a páholy felé fordult s a mama elérte célját. Mert mire a nézők magukhoz tértek a meglepetésből s ujra a színésznőt néztek, minden veszedelem el volt hártva, és az előadás tovább folyt — fennakadás nélkül.

* **Orgona-hangverseny.** Az aradi ev. ref. egyház f. évi június hó 8-án délután 5 és fél órakor templomában jótékonycélu orgona-ünnepélyt rendez, mely alkalommal *Toepfer* A. tanár és több elsőrangú műkedvelő fog közreműködni. A komoly, klasszikus zene és énekkedvelőinek kiváló élvezetet fog nyújtani ez az előadás, melynek műsorát legközelebb közöljük.

A huszárfőhadnagy kalandja.

(Az öreg tanító leckéje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

A Zomborból Szabadka felé menő vonalon, a pünkösdi ünnepek alatt esett meg az itt elmondandó, érdekes kaland.

Egy igen délceg, előkelő külsejű öreg férfiú ült benn egyedül a kocsis elsőosztályu szakaszában. A kocsis másik része második osztályu szakaszból állott, ott ültek szegedi és szabadkai utasok. A két szakaszt elválasztó ajtó nyitva volt.

Az első osztály előkelő utasa valami könyvet forgatott, amely igen érdekelhette, mert minden figyelmét lefoglalta. Eszre se látszott venni, hogy a vonat Nemes-Mileticsen megállt, csak akkor tekintett föl, mikor egy új utas robajjal és csörömpöléssel ott termett az ő szakasza előtt és belépett.

Egy huszárfőhadnagy volt, aki füttyörészve ott termett — és nem köszönt. Minek? Sürgősen leoldotta a kardját, földobta a polc hálójába az ismeretlen utitárs feje fölé, ahol a podgyaszát is elhelyezte.

Az öreg utitárs föltékingett és csóváltatta a fejét, előbb szóltan bírálattal, majd a könyvbe letékinve, a fogai között némi figyelmeztető

szavakat mormogott, hogy talán nem látja a főhadnagy ur, hogy nem egyedül van, köszönni is illenék, tán, vagy mi...

Hallja ezt a főhadnagy és megakarja inteni az öreg urat:

— Hallja, — kiáltott rá — maga talán tanító, hogy itt prédikációt tart, de én ezt nem fogadom el, — tartsa meg a véleményét az ur.

Erre az öreg ur még mindig szelid hangon szólott, de szigorú tekintettel nézett az ifju főhadnagy szemébe:

— Lásza főhadnagy ur, ilyen viselkedés és föllépéssel okoznak a tiszt urak kellemetlenségeket, és gyűlölködést a civil és a katonaság között...

A főhadnagy haragosan leintette öreg utitársát:

— De most már elég, kikérem ezt a prelekiót, egy szót se török többé, érti, mert különben — tüzelt és fenyegetőzött a huszártiszt és beakarta fejezni valami vastagabb „kraftausdrukkal“, mikor az öreg férfiú nemes délceg alakja kiegyenesedett, a főhadnagy elé állott és bemutatta magát:

— Főhadnagy ur vegye tudomásul, hogy én *Jablóczny Sándor* csendőrfelügyelő altábornagy vagyok.

A szegény kis tiszt arcán a rémület különféle színei kezdtek játszani. Előbb violaszín, majd halottsárga lett. Katonásan haptákba szedve sarkantyuit, remegő hangon mutatta be magát:

— Jelentem alásan altábornagy ur X. Y. vagyok, tisztelettel kérek bocsánatot, fogalmam se volt, stb.

Ekkor jött csak az igazi lecketanítás. Hogy az mindegy. Egy főhadnagy műveltségétől elvárható, hogy ha valahova belép, bárki legyen is ott, illendően köszönni kell.

Majd a tiszt még nagyobb rémületére a civilruhás altábornagy élénken érdeklődött az állomás helye az ezred és század iránt, ahol a főhadnagy szolgál.

Közben ujra megállt a vonat egy kis állomáson. A főhadnagy a kinos utat azzal szakította félbe, hogy ebben a feluban van dolga és megelégedve az emlékezetes kalanddal, kiszállt a kis állomáson, miután előbb a kellemetlen utitárstól elköszönt.

Török lakodalom.

(Schratt Katalin leírása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28

Az európaiak előtt még mindig titokzatos fátyol fűdi a török családi életet. Azért egy-egy kiszivárgó eset nagy érdeklődésre tarthat számot. *Schratt* Katalin asszony, az utóbbi időkben oly sokat emlegetett bécsi színész nő egyik előkelő bécsi lap mai számában hosszasan ír le egy török lakodalmat, a melynek szemtanuja volt.

Schratt asszony ez év április havában Konstantinápolyban tartózkodott s *Széchenyi* pászor neje kalauzolása mellett nézett végig egy előkelő török lakodalmat.

Délután 2 órakor mentek el a menyasszony apjához házához. Egy herkulesi termetű férfi állt a kapunál, aki fakalapáccsal háromszor a kapura ütött, mire az megnyílt. A kapun belül várakozó nő egy szalonba vezette őket, hol már a meghívott török, görög nők együtt voltak régen rabszolganőkkel.

A szoba levegőjét a törökök sajtáságos illatszere töltötte be. A török nők erősen ki voltak festve, nemcsak az arcuk, hanem még a kezük is.

Miután a megjelenteket jól megnézték, egy nő a menyasszony kelengyét mutatta meg nekik. A kelengye mennyisége óriási volt, de a minősége sok kívánni valót hagyott hátra.

Végre a menyasszonyt is megmutatták. Egy tizennégy éves halvány gyermek volt ez. Látszott szegénykén, hogy az éjjel álmatlanul töltötte. A leány tele volt aggatva ékszerekkel, a fátyol hátul a kontyához tűzve. Az egész toilette félig európaias, félig keleties kinézésű volt.

A török szokás szerint a menyasszonynak vőlegényét nem szabad ismernie, viszont annak sem őt. Erthető tehát a jegyes pár türelmetlensége a szertartás előtt.

Elérkezett végre a házasságkötési ceremónia is. A vőlegény nagy zajjal érkezett a szalonon keresztül. A zajt az okozta, hogy a török hölgyek az érkező előtt mind földre vetették magukat, miután a korán szerint idegen férfi nem szabad, hogy lássa az arcukat.

A fiatal párt négernők követék s felvették az emeleti nagy terembe. Ott egy trónszerű emelvény van. A vőlegény arra föl megy s azután magához emeli menyasszonyát a magasba, majd ismét visszaülteti, fátyolát leveszi, s ezzel a ceremóniával a házasság meg van kötve. A férj azután apró pénzdarabokat szór széjjel a megjelentek között. Majd távozik s a ritus szerint csak naplemente után tér ismét lakásába fiatal nejéhez.

A vallási ceremonia után nagy vacsora van a leányos háznál, a melyre a szertartáson megjelentek hivatalosak. A fiatal asszony a vacsorán nem vesz részt. Belső lakásába vonul barátnői társaságában.

A soknejűség különben már nem nagyon divik Törökországban s már csak egyes nagyon gazdag törökök engedik meg maguknak ezt a fényűzést. Lassan-lassan teljesen meg fog szűnni ez a szokás is.

SPORT.

Aradiak az országos tornaversenyen.

— A diákok sport-ünnepé. —

A magyar diákság ünnepe volt az idén Pünkösöd két napja. Az ország minden középiskolája kiválasztotta tanulóinak legjavát, felküldötte őket az ország szívébe, Budapestre, hogy annak színe előtt nemes küzdelemben vivja ki magának a győzelmet és szerezzék meg intézetének a legnagyobb kitüntetését, a legszebb jutalmat: az erkölcsi elismerést és a győzelem legideálisabb szimbólumát, a bajnoki lobogót.

A főváros utcáit két napon keresztül betöltötte a trombitaszó és a dobpergés. Az ünnep első része vasárnap délután folyt le. Színhelyén, a csömöri-uti millenáris versenypályán már három órakereteg közönség szorongott, mely a tágas nézőhelyeket az utolsó zugig betöltötte.

A díszes közönség soraiban ott voltak *Wlassics*, *Lukács* és *Fejérváry* miniszterek, gróf *Apponyi* udvarnagy családjával, *Lobkovitz* hadtestparancsnok nejével, *Berzevicy*, *Zsilinszky* államtitkárok és számos képviselő.

A legelső díjat: a selyemzászlót a szabadkai gimnázium nyerte. Öt évig lesz most a selyemzászló a szabadkaiaké. A zászló nyelének ezüst pántjára először *Szabadkát* vésik fel, hogy azután még száz esztendőre való időben vándoroljon a zászló mindig annak az intézetnek a kezébe, amelyik győz.

A tanulócsereg délután 1 órakeret gyülekezett a Hunyady-téren. A felvonulás ábécé-rendben történt intézetenkint, ennek megfelelően kezdte az aradi kir. főgimnázium az I. oszlopban és végezte a zombori főgimnázium a XX. oszlopban, majd ismét kezdte az aradi reáliskola és végezte a temesvári reáliskola a XXII. oszlopban. Még ezenkívül három oszlop telt ki a tanítóképzőkből és a polgári iskolákból.

A verseny a szabadgyakorlatokkal kezdődött, majd csapatornázás és a szabadon választott szabadgyakorlatok következtek. Ez utóbbiak között a szarvasiak vasbot- és gerundiumgyakorlatai, az eperjesiek buzogány-, a miskolciak botvivó-, a selmeciek buzogány-, a pécsiek vasbot- és a debreceniek buzogánygyakorlati mellett kiünt az aradiak fabotgyakorlata.

Következett ezután a csapatverseny, mely összetett verseny volt: magasugrás, összekötve sulydobással a távolba. Az összes versenyszámok közül a legérdekesebb, a mennyiben nem egyének, hanem intézetek versenyeznek és nem egyoldalú produkcióból kerül ki a győztes, hanem a magasugrás összekötve a sulydobással, a láb és a kar együttes izomfejlettségéről adnak az intézetek tömeges tanúságot. Ezért ennek a versenynek díja: a selyem zászló, minden dijnának a legelőkelőbbje. A végeredményt az ugrási és a dobási eredmények összeadásából kapták. Az aradi gimnázium centiméterekben jelezve a magasugrás a sulydobás eredményét 8079, a reáliskola 8415, a tanítóképző-intézet 8650 pontot ért el; a zászló nyertese, a szabadkai gimnázium 10240 pontot. Az elért eredményért mind a három aradi intézet *diszoklevelet* nyert. Azonkívül külön jutalomban részesült 155 cm. magas ugrásért *Mundin* István, az aradi tanítóképző tízes csapatjának tagja.

Az egyéni versenyekben első díjat: ezüst érmet és könyvjutalmat kapott *Kocsisovszky* Pál az aradi reáliskola, és *Kmetykó* János a tanítóképző tanulója futásért. A díjakat *József* főherceg és *Klotild* főhercegnő osztották ki a győztesek közt.

+ **Turisták az Al-Dunánál.** Az arad-hegyvidéki turista-egyesület 30 tagja tanulságos és egyben kellemes kirándulást rendezett a püspödi ünnepek alatt az Al-Dunára. Szombat délután indultak el vonattal s éjjel érkeztek Báziasra. Vasárnap reggel gőzhajóval Orsovára mentek, a Kazán szorosán keresztül a Széchenyi és Traján ut között. Délután Ada-Kaleh szigetét tekintették meg; majd a koronázási kápolnát és Veresiorova romániai várost. Hétfőn kocsikkal Herkules-fürdőre mentek s az ottani látványosságokat szemléltek meg. A legjobb hangulatban három napos kirándulás kellemes emlékével érkezett a csapat hétfőn éjjel haza, amelyben résztvettek: *Maurer* Károly vezetése alatt: *Mauerer* Károlyné, *Babó* Iván, *Boksán* Károly és neje, *Boros* János, *Cigelbrier* Győző és neje, *Freund* Fülöp és neje, *Flam* Miksa, *Ciráky* Alajos és neje, *Ciráky* Rózsa, *Gantner* Rezső, *Grallert* Rezső, *Hehs* Vilmos és neje, *Institoris* István dr., *Kalmár* József, *Kornis* Nándor, *Köpf* János dr., *Laubner* Elza, *Leinvatter* Gyula (Boros-Sebes), *Mossánszky* Ella és *Szalay* Béla dr.

+ **Lóversenyek Kisjenőn.** A Seprős és vidéke félvérloányozó-szövetkezet *József* kir. herceg védnöksége alatt június hó 29-én *Kisjenőn* versenyeket rendez. A nevezések június hó 15-ikig jelentendők be *Paikert* Henrik urhoz, mint a szövetkezet igazgatójához és versenytitkárához Seprősre. Öt futam lesz: 1. *A földművelésügyi miniszter díja.* Sikverseny távolság, 2400 méter, tiszteletdíj 600 kor. értékben az elsőnek, 300 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. 2. *Az aradi versenyegylet díja.* Gátverseny, 500 kor., 100 és 50 koronás tiszteletdíjak, táv. 3200 méter. 3. *Aradvármegye díja.* Akadályverseny; tiszteletdíj, 100 kor. és 50 kor díjak, távolság 400 méter. 4) *Hölgyek díja.* Sikverseny, tiszteletdíja, 100 és 50 kor. díjak, távolság 2000 méter. 5. *József Főherceg díja.* Vadászverseny; tiszteletdíj az elsőnek, 100 kor. a másodiknak 50 kor. a harmadiknak. Mindez öt futamban csakis urlovasok vehetnek részt.

+ **Az aradi polgári lövészegylet** május hó 26-án és 27-én tartott rendes verseny lövészének eredménye a következő: *Mozsár* díjat nyertek: Magyar Ferenc I. m. 10 m. 18 körrel, Kosztka Emil II. m. 9 m. 16 körrel, Kosztka Emil I. m. 10 m. 22 körrel, Gebhart István II. 10 m. 10 körrel. *Mély* lövés díjat: Vásárhelyi János I. a legjobb négyessel, Müller József II.

a legjobb négyessel, Domonkos Lajos I. a legjobb négyessel, Kosztka Emil II. a legjobb négyessel. *Kördíjat* nyertek: Gebhart István I. 3 T. 10, Kosztka Emil II. 2 T. 10, Domonkos Lajos III. 2 T. 10, Gábor András, Weisz Dávid, Reinhart Kálmán, Feszler Károly. *A pisztoly lövészeten* díjat nyertek: Lacay István I. díjat, Hady Antal II. díjat, Isztray Géza III. díjat, Vásárhelyi János IV. díjat, Hady Antal I. díjat, Isztray Géza II. díjat.

Feltartóztatott udvari vonat.

(Fegyelmi egy állomás személyzete ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Néhány nap óta nagy vizsgálat folyik *Budaörs* állomáson. Az államvasutak igazgatósága fegyelmi vizsgálatot rendelt el az állomás összes személyzete ellen s egyben több magasrangú vasuti tisztviselőt küldött az állomásra a vizsgálat megejtésére.

A vizsgálat összefügg a király utazásával. Amikor az uralkodó Gödöllőről Bécsbe utazott, a nevezett állomás a nyílt pályán föltartóztatta az udvari vonatot. Közel egynegyed órát vesztegelt az udvari vonat az állomás bejárata előtt a pályatesten s az indokolatlan hirtelen megállás nagy nyugtalanságot okozott a vonaton.

Gödöllő állomásról indult ki az udvari vonat s a Rákos-ferencvárosi összekötő vonalon keresztül megállás nélkül haladt Bécs felé. Az udvari vonat minden baj nélkül futott át a kelenföldi pályaudvaron Budaörs felé, ahol hirtelen megállították.

A vonatvezető észrevette, hogy az állomáson a védjelző tilosra van állítva. A magas póznán vörös lámpa égett s a fenyegető vörös fény elvilágított az udvari-vonat elé, amely zakatolva futott ki a sötét éjszakából. Az udvarivonat hirtelen megállott a védjelző előtt.

A király vonatán egyszerre nagy nyugtalanság támadt. A vasutasok idegesen ugráltak le a vonatról és kutatták a baj okát. Az emberek suttogva rebesgették:

— Merényletet kíséreltek meg a vonat ellen.

— Kiszedték a sinekből a hevedereket.

Ez a riasztó hír tartotta magát mindaddig, amíg az állomásról észre nem vették a bejárat előtt veszteglő vonatot. Akkor maga az állomásfőnök sietett a vonathoz s bejelentette a föltartóztatás okát. A védjelző elromlott.

Az udvari vonat ezután megindult. Keresztül robogott az állomáson s Bruckon át megállapodás nélkül futott Bécsbe, ahova minden baj nélkül érkezett.

A király nyugodtan aludt a vonat hálókocsijában. A gond, meg a fáradság elnyomta és a vonat föltartóztatásáról is csak Bécsben értesült, ahol arról reggel jelentést tettek előtte.

Az udvarivonat megállításáról táviratilag tettek jelentést az államvasutak igazgatóságának, amely azonnal szigorú vizsgálatot rendelt el és fegyelmi eljárást indított az állomás összes személyzete ellen. A vizsgálat már napok óta folyik az állomáson s már annyit ezideig is megállapítottak, hogy a pályaudvaron mulasztás senkit sem terhel.

A személyzet tudott arról, hogy a védjelző rossz és azt be is jelentette az állomás főnöknek, ki erre távirati megkeresést intézett a kelenföldi állomásra és felkérte az ottani főnökséget, hogy az udvari vonat vezetőjét értesítse, hogy a budaörsi állomás védjelzője rossz s bár tilosra áll a védjelző, baj nincs s az udvari vonat föltartóztatlanul mehet tovább.

Az udvari vonat azonban, amint Gödöllőről befutott, nem állott meg sehol, hanem megállapodás nélkül robogott Bécs felé, minnek következtében Budaörs távirati jelentését Kelenföldön nem tudták az udvari vonat vezetőjénél jelenteni.

Urasági inasból mágnás.

(Letartóztatott aradmegyei szélhámos.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28

A pünkösdi ünnepek alatt egy aradmegyei származású, mondorlaki legénykét tartóztatott le a szegedi rendőség. Iskut Györgynek hívják a jó madarat, a ki tulajdonképp urasági inas, de hogy nagyobb tekintélyt szerezzen, Eszterházy-grófnak adta ki magát s e név alatt sok szélhámoságot követett el az alföldi metropolisban.

Iskut György viselt dolgairól tudósítók az alábbiakat írja:

Szegeden a piacon, mészárszékben, ártézi kutaknál, fűszeres boltokban pár nap óta előkelő leereszkedéssel kezdett társalogni néhány szakácsné s olykor nagyon is türelmetlen hangon mondogatták, hogy polgári családnál nem érdemes kinlódni, aki csak teheti, szegődjön mágnás családhoz, mert ott bőven jutalmazták a munkát, sőt van akárhány előregedett gróf, aki végül a szakácsnőjét veszi feleségül. Egyik-másik már mélyeséges titok pecsétje alatt újságolta is, hogy otthagyja Szegedet, urasági szakácsnő lesz, télen palotában, nyáron kastélyban fog lakni, maga Eszterházy gróf ur ő méltósága szerződtette el, aki a titkárával járt itt.

A gróf ur, elegáns, magas férfiú, magas karimájú világos cylinderben; elegáns világos ruhában, a kezében ében pálcikát forgatott. Kissé racscsolva beszélt:

— Sokan becsaptak már, — ugymond — s azért eltökéltem, hogy ezután csak kaucióval fogadok cselédséget.

Melyik szegény cseléd nem vágyakoznék Eszterházy gróf szakácsnője lenni! Egyik-másik cselédben olyan erős volt a vágyakozás, hogy elhatározta, ha a föld alól is, de szerez 120, vagy 200 koronát és odaadja a gróf titkárájának kaució gyanánt.

A gróf ur személyesen járt a cselédszerzőknél, akik aztán az utasításaira küldtek is hozzá egy pár nagyravágyó szakácsnőt. Mindenik megígérte, hogy megszerzi a kauciót.

Ma azután az történt, hogy Iványi Mari, lakik Rákócy-utca 33. sz. a., elbeszélte Feinznénak, aki a Tündér-utca 15. sz. házban lakik, hogy ő házvezetőnőnek akarja szerződtetni Eszterházy gróf.

— Engem is — Felelte Feinzné — de előbb 100 frt kauciót kér.

A beszélgetés folyamán azután kitűnt, hogy az egyiknél titkárnak, a másiknál pedig grófnak adta ki magát az illető ur. Most már gyanították, hogy egy szélhámosal van dolguk. Jelentést tettek a dologról a rendőségnek, melynek részéről Kerekes és Vescernyész detektívek már kézre kerítették a szélhámost.

Kiderült, hogy Iskut Györgynek hívják, mondorlaki születésű, 35 esztendő s urasági inas. Nem tudni még, hány szegény nőt bolondított el, hánytól csalt ki kauciót fényes ígéretekkel. Az urasági inast, aki hol Eszterházy grófnak, hol pedig grófi titkárnak adta ki magát, a kapitány elé állították, aki most tovább folytatja a nyomozást.

MULATSÁGOK.

(=) A dalegylet népnünnepe. Az aradi dalegylet pünkösdi másodnapján sikerült népnünnepet rendezett a városligetben. A délutánt apró mulattató dolgok töltötték be, este pedig hangverseny volt, melyen a dalegylet énekszámain kívül műkedvelökként szerepeltek Csóty Mariska cimbalom-játékkal, Bódy József világosi igazgató-tanító fuvola, és Bokor Alajos tanár zongora-számmal. A hangversenyt tánc követte, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Joó Béláné, Grünzweig Jakabné, Hatos Dezsóné, Cifra Jánosné, Sarlot Lajosné, Tisch Gyuláné, Schindlberger Antalné és Sindlberger Lipótné, Komjáthy Istvánné, Nadas Gyuláné.

Leányok: Csóthy nőv., Komjáthy nőv., Tóth Margit, Schindlberger nőv., Szabó Piroksa, Biró Mariska.

(=) Bérkocsisok mulatsága. Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsi tulajdonosok ipartársulata a társulati és a zászló-alap gvarapítása javára június 6-án. Urnapján a csálai erdőben nyári mulatságot rendez. Kivonulás a társulat tagjainak tulajdonát képező feldiszített kocsikon dél-előtt fél 12 órakor. Belépti-jegy: Család-jegy 1 korona 40 fillér, személy-jegy 60 fillér.

(=) Az aradi magyar nyelvtérjesztő, betegsegélyző és temetkezési egylet pünkösdi hétfőjén a csálai erdőben népnünnepet és táncmulatságot tartott, amely minden tekintetben kitűnően sikerült. Az első négyest 80 pár táncolta. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Babes nőv., Biblinger Annuska, Bihasi Mariska, Fritsch nőv., Koronell nőv., Schriffert Rozika, Müller nőv., Markovits nőv., Másik nőv., Téger Margitka, Havetics nőv., Puskel nőv., Kenderesy nőv., Hoffer Angela, Princ Erzsébet, Licsa Róza, Gaál Erzsi, Lamert nőv., Woltz Irén, Szóke Mariska, Nagy Anna, Szomesán Irma, Tarbai Róza, Bringman Vilma, Kováts Erzsi, Szenkár Katica, Nermajer Anna, Stefan nőv., Kresz Anna, Orbán Mariska, Altaher Erzsi, Beding Róza, Petrik Róza, Argyelán Juliska, Világ Janka, Oszter Józsika, Ritók Róza, Togyerás Vilma, Cseri Lidia, Sándor Szidike, Tokai Juliska, Prakup Margit, Göncő nőv., stb.

Öngyilkos amerikai Aradon.

(Aki háromszor a szívébe szúrt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28

Egy Amerikából hazatérőben volt munkás követett ma el öngyilkosságot Aradon. Az öngyilkosságnak ugy ténye és körülményei, mint az ok, amiért azt az illető elkövette felette rejtélyes és ezideig még a hatóság sem tudta megállapítani, hogy mi vihette rá az Amerikából családjához hazatérő embert arra, hogy épen Aradon kövessen el öngyilkosságot. Fokozza az esemény érdekességét az a mese, melyet az öngyilkos eszméletlen állapotában az őt kihallgató rendőrtisztnek elmondott arról, hogy mi vitte őt az öngyilkosságra.

Slosszer Mihály küküllő-megyei illetőségű munkás Amerikában kereste néhány év óta kenyerét, s Erdélyben lakó családját az újvilágrészben szerzett pénzén tartotta el. Slosszer két héttel ezelőtt elindult Amerikából, hogy meglátogassa Küküllő-megyében lakó családját. Ma délben ért Aradra s a pályaudvaron kiszállt, hogy utját folytassa Erdély-felé.

Alig szállt le a vonatról, a pályaudvarról — mint ő előadta — a vasuti sinek mellett visszaindult, hogy öngyilkosságát zavartalanul követhesse el olyan helyen, ahol emberek nem járnak.

Mikor kiért a pályaudvarról, kigombolta kabátját s bicskájával háromszor a szívébe szúrt. A három szúrás közül azonban egy sem érte a szívet, noha mindegyik szúrás mellének más-más helyén van. Slosszer ezután összedobta magát, visszament az állomásra, ott minden feltűnés nélkül egy bérkocsira ült s a kórházba hajtattott.

A rendőrséget a kórház igazgatósága érte-

sítette telefonon az esetről s Bedő Árpád dr. segédtiszt azonnal az öngyilkos kihallgatására indult. Mire azonban odaért, Slosszer már eszméletét elvesztette s így a kihallgatás csak részben járt eredménnyel.

Mikor Bedő dr. öngyilkosságának okáról kérdezte meg Slosszert, az — nyilván lázas állapotában — azt adta elő, hogy Szolnokon a vasuti kupéba két leány ült mellé, s ő ezekre ráfogta, hogy beteg a szájuk. — A vonatvezető nem hitte ezt el neki, orvost hivatott tehát s azzal vizsgáltatta meg a két leányt.

— Az orvos sem konstatált betegséget — mondta Slosszer — s itt kezdődik az én végzetem. Feljelentettek a vizsgálóbírósnál azért, mert a lányokra azt mondtam, hogy betegek s most el akarnak fogni. Azért lettem öngyilkos, hogy be ne zárjanak.

Kétségtelen, hogy nem ez a mese a valódi oka Slosszer öngyilkosságának. Nem lehetetlen azonban, hogy valami büntetendő cselekményt követett el s tényleg az elfogatástól való félelem vitte az öngyilkosságra.

A rendőség holnap ismét megkísérli a kihallgatást, Slosszernek azonban, mint jelentik, olyan súlyosak a sérülései, hogy aligha marad életben.

Zsebeiben összesen 280 korona készpénzt találtak. Ezt családjának akarta hazavinni Amerikából.

HIREK.

Nikolics Fedor szerb trónörökös.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 28.

Annak a kényelmetlen helyzetnek, melyben Sándor, az ifju szerb király Draga királyné révén jutott, minden nap meg van immár a maga szenzációs hirt. De az eddig jött hírek közt legérdekesebb a mai, amely azt jelelti, hogy a szerb trón legközelebbi várományosa egy magyar főúr: Nikolics Fedor báró főrendiházi tag, a politikai körökben jól ismert előkelő gavallér, kiről egyik nagy német lap írja meg ma, hogy a szerb trónon — persze örökösödés esetén — csak ő lehet a legkomolyabb jelölt.

A National Zeitung jelenti, hogy azon esetre, ha Draga királynénak gyermeke nem születik, legtöbb kilátása van a szerb trónra jutni a Nikolics-családnak, ebben pedig első sorban Nikolics Fedor bárónak, mert ő a most trónon ülő Obrenovics-dinasztia legközelebbi rokona.

Hogy pedig Draga királyné férjét utóddal nem fogja megörvendeztetni, eldöntött dolog. Amit eddig Belgrádban csak az intim udvari környezetben sejtettek, immár kinos igazságnak bizonyosodott be. Sándor király és neje annak idején Coulet francia orvost hamis orvosi megállapításra bírták rá. Mindkettőjüknek tudnia kellett, hogy Draga királyné nem is remélhet.

Ennek a tényállásnak még súlyos következményei lehetnek. A dinasztia kérdése már most a maga egészében fel van vetve. A nép úgy véli, hogy sorsát nem fűzheti az efajta cselszövésekhez, Vuics miniszterelnök és a radikális párt riadozik minden politikai felforgatástól és egyelőre az ország belső politikai, gazdasági és pénzügyi erősítésén fáradozik. Ebben a szerbek nagy része támogatja őket.

A szerbek egyébként most az okát keresik annak, hogy a szerb királyi pár miért vállalkozott a veszedelmes játékra. Azt hiszik, hogy szerb király Draga unszolására minden áron keresztül akarta vinni a házasságot és hogy Draga népszerűtlenségét megszüntesse, elhíresztelte, hogy áldott állapotban van. Elhíresztelte,

telte pedig azért, hogy a nép, mely nem szeret dinasztitát változtatni, meg fog örülni a biztos reménynek.

Hogy Nikolics Fedor báró trónöröklési jogához a *Karagyorsevicsek*, kik tudvalevőleg állandó szerb trónkövetelők, mit szólnak: arról ma még nem ad a táviró értesítést.

Az idej hadgyakorlatok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Még három teljes hónap van hátra a hadgyakorlatok idejéig, de már is lázas erővel és katonai pontossággal folynak az előkészületek illetékes körökben az idej „nagy napok”-ra. Az ország katonaságának nagy része, négy hadtest fog összejönni augusztus hóban Dunántul, Bányamegye területén. Ott lesz akkor az ország központja, mert a marsfiak harci riadalánál jelen lesz a legfelsőbb hadur, a király...

Elsőnek jeleztük még a tél folyamán katonai tudósítónk biztos értesülése nyomán, hogy ez évben királygyakorlatok lesznek Pécs környékén. Az előmunkálatok megkezdődtek s a hadgyakorlatok tervezete immár készen áll. E program szerint a gyakorlatok lefolyása a következő lesz:

Augusztus 17-én kezdik meg az ezredek a nagygyakorlatokat állomáshelyeiken 24-ig bezárólag.

Másnap 25-én és 26-án, hagyják el állomásaikat a kijelölt négy hadtest katonái, köztük a 7-ik hadtest, melyhez az egész aradi helyőrség is tartozik. Külön vonatok szállítják el a katonákat Budafokig. Innen 27-én gyalog mennek át a gyakorlatok színterére: Pécs környékére s elfoglalják kijelölendő helyeiket.

Szeptember 4-ik napjáig ezred és dandárgyakorlatok folytatnak, majd 10-ig hadosztályonként mérik össze a katonák erejüket.

Ekkor, szeptember 10-én érkezik meg a király a főhadiszállásra: Pécsre s ekkor veszik kezdetüket a királygyakorlatok.

A jelenlevő négy hadtest két részre osztva: két-két hadtest fog egymással szemben harcolni egy teljes hétig, szeptember 17-ig.

Ekkor fejeződik be a hadgyakorlat s ez a nap lesz az öreg bakák legédesebb napja. Ekkor következik el ugyanis ott a gyakorlatok színhelyén a „lefúvás” pillanata.

— **Királyi döntés a kvótában.** *Buda-pesti* tudósítónk táviratozza: Bécsben elterjedt hírek szerint, minthogy az osztrák kormány a Reichsrathban a kvóta-javaslatoknak nem tudta megszerezni a szükséges többséget, a kvóta-kérdést ismét *egy évre terjedő királyi döntéssel* fogják elodáztatni.

— **A polgármesterek kongresszusa Aradon.** A magyarországi polgármesterek idej értekezletét Aradon tartják meg, június hó 24-én. *Zechmeister* Károly kir. tanácsos, győri polgármester köriratban hívta fel a polgármestereket, hangsúlyozván, hogy a városok helyzete a múlt év május hó 28-án és 29-én tartott értekezlet óta nemcsak hogy nem javult, de inkább rosszabbodott, a minek következtében szükség van mindazon kérdések megvitatására, melyek a városok helyzetére vonatkoznak. A polgármesterek tanácskozni fognak a múlt évi határozatok mibenlétéről és egyéb, a városokra vonatkozó közérdekű ügyekről. A kongresszus tárgyai között eddig már szerepel egy indítvány. *Gondolat a városok kölcsön-szükségletei tárgyában* címmel. A javaslat úgy gondolja megoldhatni a kérdést, hogy a városoknak kölcsön-szükségleteik fedezése céljából *szövetkezetet* kellene alakítani, melyben minden város bizonyos üzlet-

részzel szerepel. A kongresszus a jövő hó 24-én, reggel 9 órakor veszi kezdetét a városháza nagytermében.

— **Előkelő vendégek Mezőhegyesen.** *Schubart* Pál dr. porosz titkos tanácsos, a berlini *Disconto-bank* egyik igazgatója és *Schoeller* Richard lovag, az osztrák nagyipar előkelő alakja tegnap Aradról kiutaztak Mezőhegyesre, hogy az állami uradalmat, mintagazdaságot és ménesbirtokot megtekintsék. Kiséretükben mentek *Herzel* Bernát waggongyári igazgató és *Révész* Adolf, az arad-csanádi vasutak főfelügyelője. *Schubart* tanácsost és *Schoeller* lovagot, a kik maguk is nagybirtokosok, valóságilag elragadta mindaz, a mit Mezőhegyesen tapasztaltak. A kiváló vendégeket *Juhász* Bálint kir. tanácsos, igazgató, valamint az uradalom s a ménesbirtok főtisztjei kalauzolták, kik előtt többször adtak kifejezést a látottak feletti elragadtatásuknak. Délben a vendégek tiszteletére a kaszinóban lakoma volt, a melyen *Schoeller* lovag *Juhász* igazgatót, *Schubert* dr. a távollévő *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tagot, majd *Révész* Adolf *Juhász* Bálintot s az uradalmi tisztikart, *Rónay* százados a vendégeket s *Juhász* Bálint a távollévő *Neufeld* Károly igazgatót köszöntötte fel. A vendégek az esti vonattal jöttek vissza Aradra.

— **A Szentháromság-szobor leleplezése.** Ma érkeztek meg Aradra a szentháromság szobor bronz-alakjai. Ma délután már el is helyezték azokat a szobor kő-alapzatán. *Hock* János országgyűlési képviselő ma értesítette *Salac* Gyula polgármestert, hogy a meghívást elfragdja s a szobor felavatására Aradra jön. *Desseoffy* Sándor csanádi püspök még nem válaszolt a polgármester meghívó-levelére.

— **Ünnepek után.** A tavasz gyönyörű ünnepe, a virágfakadás közt született piros pünkösdránk köszöntött kétnapos bájjaival. A szépséges szép ünnep rózsaillesztos levegője, ünnepi hangulattal áhítatos ihlettel volt tele. A templomok hajójában felzúgó zsolozsmák, az utcák csöndjében az ártatlanság fehérébe öltözött apró leányok naivságos pünkösdi királyságról szóló éneke ünneplte a Szentlélek eljövételének ünnepét. Az idő is kedvezett, csak első nap kavargtak egy kissé fenyegedően a viharfelhők, de a viharos esők meghuzódtak valahol a bércek között. Aztán a csillagsoros éjszaka terjesztette ki leplét és a szabad ég alatt még sokáig hangzott a magyar nóta, melynél két napig vigadott, ünneplte a magyar.

— **80,000 koronás aradi per a kurián.** A kir. kuria első tanácsa *Szabó* Miklós elnöklete alatt a múlt hét végén egy az aradi kir. törvényszéknél néhány év előtt *Pacha* Anna aradi lakosnő által néhai id. *Gutzjahr* Mihály örökössei ellen gyermekei tartása, neveltetése és ellátása végett 80,000 korona iránt megindított perben mondott végérvényes ítéletet. Az ügy felperes nő javára dőlt el, mert mint érte, sülünk, az ügyben hozott kir. ítélőtáblai elutasító határozat megváltoztatásával az első bíróság ítéletét hagyta helyben a kuria azon csekélyebb módosítással, hogy a marasztalási összeg, mely kerek 80,000 koronát tesz ki s annak kamatai *Pachta* Anna kiskorú gyermekei részére az árvapénztárba fizetessék be. A kuria ez alkalommal elvi jelentőségű határozattal döntött, mert kimondotta, hogy a természetes apától származó gyermekek eltartási kötelezettsége, amennyiben erre a természetes apa vállalkozik, az örökösöket a hagyatéki vagyon erejéig terheli. S miután *Gutzjahr* Mihály után kerek egy millió forint értékű hagyatéka maradt, a *Pachta* Anna által gyermekei részére követelt nyolcvanezer korona arányban áll az örökség nagyságával. A pernyertes felperesnő jogi képviselője *Avarffy* Ferenc aradi ügyvéd volt.

— **Krieghammer lemond.** A *Wiener Tagblatt* ma esti számában állítólag kitünő forrásból jelenti, hogy *Krieghammer* közös hadügyminiszter a delegációk tárgyalása után beadja lemondását, mert *Appel* báró helyébe Bosznia katonai kormányzójának és szarejavói hadtestparancsnoknak van kiszemelve.

— **Strossmayer püspök balesete.** A pünkösdi ünnepek alatt ment végbe Eszéken a „Lippa” dalegyesület zászlószentelése. Az ünnepélyen negyven horvát és dalmát zenekör képviseltette magát. A szentelést *Strossmayer* püspök személyesen végezte, ki szerencsésen megmenekült egy végzetes szerencsétlenség elől. A püspök fogata ugyanis ép azon pillanatban borult föl, mikor arról a püspök leszállott. A négyes fogat darabokra tört; s a kocsis erős zúdításokat szenvedett az arcán. Tegnap este a színházban diszelódás volt *Strossmayer* tiszteletére. Az ünnepély a legnagyobb rendben folyt le. Tüntetés nem volt.

— **Hitközségi elnökválasztás.** A temesvári izr. hitközség vasárnap folyó hó 26-án tartotta tisztújító választását, melyben *Sternthal* Salamon aradvármegyei földbirtokost választották meg, immár harmadizben, majdnem egyhanglag — 217 szavazat közül 212 esett reá — hitközségi elnöké. Az újból megválasztott hitközségi elnök egyuttal az Arad-Krassószörény-és Temesvármegyékre kiterjedő XXIII-ik izr. községkerületnek is nyolc év óta elnöke.

— **Az első mentő-kocsi Aradon.** Ma érkezett meg Aradra az első mentőkocsi, melyet a mi betanított tűzoltó-mentőink fognak az egyes szerencsétlenségek alkalmával igénybe venni. Az aradi kocsi teljesen a fővárosi mentőkocsijainak mintájára készült s ma déliben, mikor az állomástól a városba hozták, általános feltűnést keltett sötét zöld színével. A kocsit az Atilla-téri tűzoltólaktanyában tartják.

— **Házasságok.** *Székely* Inigo dr. előkelő aradi orvos vasárnap délelőtt kötött házasságot özv. *Wolheim* Lipótné szül. *Pollák* Rebeka urnóval. — A házasságkötésnél tanúk voltak *Fényes* Ignác és *Polonyi* Jenő dr.

Polonyi Jenő dr., az aradi orvosi kar kiváló fiatal tagja, június 4-én délután 5 és fél órakor köt házasságot *Leopold* Edith kisasszonnyal, özv. *Leopoldné* Ransburg Szidónia bájos leányával.

Mairovitz Emil borossebesi nagykereskedő és bányatulajdonos vasárnap lépett házasságra Aradon *Deutsch* Elza kisasszonnyal.

Boros Ottó, az Első magyar általános biztosító-társaság központi tisztviselője eljegyezte *Wodianer* Olga kisasszonyt, néhai *Wodianer* Imre az első magyar általános biztosító társaság pozsonyi főügynöksége volt vezértitkárnak leányát.

— **Megtámadott főispán.** Szabadkáról táviratozzák, hogy *Mamusics* Ágoston ügyvéd röpiratban éles támadást intézett *Schmausz* Endre főispán ellen. A főispánt a középítkezések körül visszaélésekkel vádolja s egyéni tisztességét súlyosan meggyanusítja. A városban mozgalom indult meg, hogy *Schmausz* főispánnak fényes elégtételt szerezzenek. A főispán sajtópört indit.

— **Vinga nagyközség.** A hivatalos lap mai száma közli. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Temesvármegye közönségéhez kibocsájtott rendeletével, *Vinga* rendezett tanácsu városnak, nagyközséggé leendő átalakulását elrendelte és *Vinga* nagyközség Temes vármegyének vingai járásába osztatott be.

— **Katonatisztek korpótléka.** Aradi tisztikörökben élénken megbeszélnek a közös hadügyminiszternek azt a tervét, hogy a korpótdíjat évi 600 koronára emeli fel. A különféle fegyver-és csapatnemeknél órnagyi helyi alkalmazásra előjegyzett századosok számára rendszeresített

corpódiáj a jelenlegi megélhetési viszonyoknak már nem felel meg. A századosok részére e corpódiáját 1835-ben rendszeresítették; akkor évi száz forint volt s azóta mindössze husz forinttal emelkedett. A hadügyminiszternek a terve, ha a delegáció a költségvetést megszavazza, már jövő évben életbe lép, úgy, hogy a helyi alkalmazásra előjegyzett századosok egy része már január elsejével a magasabb illeték élvezetébe lép. Ennek az intézkedésnek kiterjesztését, a hadsereg többi állomány-csoportjaira későbbre halasztotta a hadügyminiszter.

— **Motorokocsik Csaba—Kovácsháza között.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter megengedte, hogy az alföldi első gazdasági vasut igazgatósága a kovácsváza-csabai vonalon a személyforgalmat a teherforgalomtól teljesen elválassza s a személyforgalmat *motoros kocsikkal* bonyolítsa le. Az automobil kocsik — mint már említettük — *julius elején* helyezettnek forgalomba s a legelsőek lesznek Magyarországon. A forgalom biztonsága érdekében szükséges óvrendszabályokat, valamint a megengedhető legnagyobb menetsebességet az új jármű kipróbálása alkalmával fogják megállapítani.

— **A delegációk mai ülésén,** kilenc órai vita után, a hadügyi költségvetést elfogadták.

— **Lezuhant automobil.** Sajnálatos baleset érte ma Budapest közelében *Wimpffen* Simon grófot. A gróf egy 12 loerejű automobil-kocsin Bécsbe akart a fővárosból hajtani. El is jutott érdi birtokáig minden baj nélkül, itt azonban a meredek uton a gépvezető *hirtelen elbocsátotta a csavart*, mire a kocsi a rajta ülőkkel együtt a két méter mélységbe zuhant. A gróf és a kocsi vezetője nagy ivben a földre bukott. A gróf könnyebb sérülést kapott s fel tudott valamiképp tápázkodni, de a kocsivezető eszméletlenül terült el a földön, úgy hogy embereket kellett hívni, a kik elszállították. A gróf inasa oly szerencsésen bukott a kocsi alá, hogy teljesen sértetlenül került onnét elő.

— **Uj gazdasági tudósító.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Fidy* Lajos almás-iratosi lakost Aradvármegye aradi járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Botrány a kereskedelmi iskolában.** Lapunk vasárnapi számában közölt ily című cikkre vonatkozólag levelet vettünk a kereskedelmi internátus egyik növendékétől. A levélben az van elmondva, hogy az orvosi bizonyítványokat hamisító diákok között nincs egy sem az internátus növendékei közül, hanem *valamennyi a bejáró tanulók közül való.* E helyreigazításnak készséggel adunk helyet, annál is inkább, mert mint tudjuk, az internátus vezetősége lelkismeretesen jár el a diákok erkölcsi neveltetése körül.

— **Vidéki hírlapírók.** A vidéki hírlapírók országos szövetsége pünkösdkor tartotta évi közgyűlését Debrecenben. Az este a vasutnál fogadták a vendégeket, utána pedig ismerkedési estély volt. Dél előtt volt a gyűlés, amelyet *Kulinyi* Zsigmond elnök nyitott meg. Üdvözölte a megjelenteket az Otthonnak s az Ujságírók egyesületének küldötteit. Azután jelentette, hogy a szövetség vezetői minden irányban iparkodtak az ujságírói érdekeket előmozdítani. *Palóc* László főtítkárr előterjesztette a számadásokat. A könyvnyomtatás lapok ügyében elhatározták, hogy a sajtót cégérül használó könyvnyomatosok ellen a budapesti ujságírói egyesületekkel egyöntetűen fognak eljárni, valamint a vasúti jegyek kérdésének rendezésében is. A jövő évi közgyűlést Kassán tartják meg. Debrecennek vendégszeretetéért köszönetet szavaztak. A szövetség ezután testületileg Csokonay szobrához vonult s azt megkoszoruzta. Itt *Szávay* Gyula igen szép beszédet mondott. Délután 1 órakor a Bika szállodában diszebéd volt.

— **Albert herceg balesete.** Brüsszelből táviratozzák: *Albert* belga herceg vasárnap este rókavadászaton lebukott lováról és könnyű, de fájdalmas sérülést szenvedett térdén, úgy, hogy ágyban kell maradnia.

— **A resicai sztrájk** még egyre tart. Ma a vas- és acéláru munkások is csatlakoztak a sztrájkolókhöz.

— **A diákkongresszus.** Tudósítónk táviratozza, hogy az egyetemi polgárok selmecbányai kongresszusa a budapestiekre csufos vereséggel járt. Legtöbb egyetemi hallgató látva, hogy ismeretes cöljaikat el nem érik, már el is távozott a kongresszusról. A fővárosi diákok előbb heves hangú interpellációkkal próbálták a vidékieket megfélemlíteni, de ez nem sikerült nekik. A gyűlésen megtámadták *Tahy* Endre elnököt, mondván, hogy elnöki hatalmát khasználja a fővárosiak érdekében. A gyűlés nagy izgalmaik között ért véget.

— **Lelkész-választás.** A *borosjenői* gör. kel. román egyháznál ütesedésben volt lelkészséget ma töltötték be választás után, *Zsurzsa* János esperes elnöklele alatt. Hármán pályáztak, kik közül *Kozma* János vojvogyeni lelkész 152, *Miklucs* Tódor végzett teológus 18 és *Ragancsán* Miklós alcilli lelkész 3 szavazatot kapott. E szerint nagy többséggel *Kozma* Jánost választották meg.

— **Sima Ferenc szökésben.** *Sima* Ferenc és *Gálffy* Sándor szökésének híre egész Csongrád vármegyében óriási feltűnést keltett s szentesi levelezőnk szerint ma egész nap egyébről sem folyt a beszéd, mint erről a botrányról. A számos kárvallott ember, a ki *Sima* ellen bűnvádi panaszt emelt, *Sima* szökéseért egyenesen a szentesi rendőrséget teszi felelőssé, a mely *Sima* mindig kimélte s míg a tisztos polgársággal akárhányszor érezte tulságosan a hatalmát, a *Sima* Ferenc egész bandájával megkülönböztetett tisztelettel bánt. Ebben annyira ment, hogy *Sima* szerkesztője, *Gálffy* Sándor egyáltalán nem ment be Szegedre a törvényszékhez, a hova pedig nagyon gyakran volt mostanában beidézve, csak akkor, ha egy rendőrtiszt jött érte s utazott vele Szegedre. Más közönséges emberfiát természetesen zsandár kísér, ha mindenáron kísértetni akarja magát. Most, hogy a szökés szerencsésen megtörtént, folyik már a vizsgálat s annyit megállapított a rendőrség, hogy *Gálffy* szombatra virradó éjjel kelt át a Tiszán. Odáig a felesége is elkísérte, de az asszony onnan visszatért. *Simának a felesége is eltűnt, de a gyermekei otthon vannak.* *Simának*, hir szerint, elég pénze volt a szökésekor a siteri telepítési üzelméből. Az ugynevezett *Sima*-párt, a mely Szentesen a nép legalsó rétegéből került ki, tegnap még azzal hitette magát, hogy *Sima* csak látogatóban van a fővárosban dr. *Molnár* Jenő képviselőnél. a kihez járni szokott, de ez a hir ezuttal nem bizonyult valónak.

— **A két Dombegyháza.** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök rendeletével a Csanád vármegyéhez tartozó *Matt. Dombegyháza* kisközség önállósága megszüntetett s *Marc. Dombegyháza* községhez annak kiegészítő részeként leendő csatolása elrendeltetett.

— **Életmentő tornász-diákok.** Pünkösdkor hét-főjének a déli órájában Budapesten történt. A József-köruton egyik kocsi a másik után robogott fővárosi gyorsasággal. Mert tudni kell, hogy a budapesti kocsinak az az egyetlen virtusa, hogy ha rendőrt nem lát, élet-halálra vágat, nem törődve a járókelőkkel és az életbiztonsággal. „Ki főzi le a másikat!” — ez a jelszó. A József-utca felé egy urihölgy, *B. N.-né* akart átmenni a köruton két kis gyermekével. Épen az ut közepére értek, a mikor sebes vágatva jött feljök egy ur hintó. Még 2—3 másodperc és a két ártatlan csöppség a lovak közé esik. Két kék sapkás tornász-diák látta meg legelőbb a veszedelmet. Pillanatig sem késve és gondolkozva, mint a szélvész rohant az utra, elkapták a két gyermeket és megmentették a biztos haláltól. A járdára vitték őket

és míg az anya sirva hálálkodott, a fiuk sietve mentek el, még mielőtt a közönség a nevüket megtudhatta volna.

— **A vasárnapi munkaszünetről.** *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter egy körrendeletet bocsátott ki, melyben a vasárnapi munkaszünetről közöl utasításokat. Számos panasz érkezik — úgymond a rendelet — arra vonatkozólag, hogy némely gyárban és magánvállalatnál a vasárnapi munkaszünetet nem tartják be. Felkéri az iparhatóságokat, hogy mivel maga a rendőrség nem terjeszkedhetik ki az ilyenek ellenőrzésére, ha netalán tudomásukra jut a vasárnapi munkaszünet megszegése, figyelmeztessék a rendőrséget. A miniszter megengedi, hogy a robbanékony és könnyen égő áruk vasúti raktározása vasárnapon is történhetik, továbbá, hogy a zálogházak vasárnapon déli 12 óráig tartsák nyitva üzletüket.

— **Öngyilkos uriaszony.** Megirtuk a napokban, hogy *Borossebesen Tomory* Mihályné, szül. *Kocsis* Mária, az *eleki* állomás főnök felesége revolverrel szíven lőtte magát. Annak idején értesülésünk alapján az erről szóló közleményünkben szó volt arról, hogy az öngyilkos asszony egy hivatalnokkal folytatott viszonyt és hogy ez volt az öngyilkosság oka. Az elhunyt urnő egy kecskeméti rokona levelet intézett ma hozzánk, amelyben ezen hírünket megcáfolja. Az öngyilkosság oka szerinte az volt, hogy a férj a gyermekeit nem akarta a szerencsétlen asszonyhoz engedni.

— **Az uszály ellen.** Az emsi fürdőigazgatóság követésre méltó rendeletet adott ki. A fürdőző hölgyeket felhívta, hogy sétára az uszályos ruhákat ne vegyék fel, mert az ez által felvert por nagyon egészségtelen. A rendelet végén a fürdőigazgatóság kijelenti, hogy a mennyiben a hölgyek ez intézkedést be nem tartanák, *rendőrileg* fog annak érvényszeretni.

— **Öngyilkosságok.** A pünkösdi ünnepek alatt éppen négy öngyilkosság történt. Aradon *Fey* Péter bádigos 68 éves, két gyermek atyj—Aranykéz-utca 8-ik számú házban levő lakásán tegnap délután egy élesre köszörült borotvával átvágta összes ereit. A nagy vérvesztés következtében eszméletlenül állapotban találták meg a saját gyermekei s az esetről jelentést tettek a rendőrségnek. Az első orvosi segélyben az őreget dr. *Tisch* Mór főorvos részesítette. — A második öngyilkos egy *Adolf* Katalin nevű 26 éves cselédeány, a ki szerelmi bánatában *marólugot* ivott. A lóvasut egyik kocsisába volt szerelmes s mert ez most más leányt akart feleségül venni, megmérgezte magát, azután pedig a lóvasutat elé akarta vetni, melyet a szeretője hajtott. Idejekorán észrevették azonban a szándékát, s a rendőrség a kórházba vitette a cselédeányt, a ki ma reggel súlyos égési sebei következtében meghalt. — Az ujaradi csolnacosok a Marosból tegnap délelőtt 11 órakor egy teljesen feloszlásnak indult női holttestet fogtak ki. A rendőrség megállapította, hogy a holttest *Kis* (Spitz) Gizella, egy tizenhatéves varróleány, ki még március 3-án eltűnt hazulról s azóta nem találták meg. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Magyar név.** *Kukucska* Pál aradi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskorú fia *Ferenc* és *Pál* vezetéknevének „*Kövári*”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Fürdő-évad.** Azon t. olvasóinknak, kik a nyári hőség elől menekülve, fürdőre vonulnak vissza, utazási és egyéb cikkeik beszerzésére legelőnyösebben ajánlhatjuk *Porter* Vilmos koronás áruházait. Az ott kapható zóna-böröndök és utitáskákon kívül különös figyelmet érdemelnek a rendkívül gazdagon felszerelt bőraru raktárak. Pénz-, névjegy-, levél-, dohány és szivartárcák, toilett és piperecikkek, mint

feltétlen szükséges utitárgyak — pazar választékban és a mi a fő — rendkívül olcsón kaphatók.

— Találtak egy csomag kulcsot, melyet igazolt tulajdonosa lapunk kiadóhivatalában átvehet. — Stoll Károly vasárnap este egy női arany nyakláncot talált, a mely lakásán átvehető.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám, Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Öngyilkos pénztárnok.

(Panama a szomszéd megyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Szenzációs öngyilkosság történt tegnap Szarvason. Ugyan eszt, melynek híre egy pillanat alatt elterjedt a városban s lázba ejtette az egész közönséget. A dolognak egészen panamás íze van.

Krcsmárik János dr. főszolgabíró tegnap délelőtt 8 órakor megjelent a község házában a szokásos pénztárvizsgálat megejtése céljából. Alig kezdte meg a vizsgálatot. Veles Tamás adószedő pénztárnok szó nélkül eltűnt a hivatalából, kilenc óra felé pedig ezt a hírt jelentették a község házában:

— A pénztárnok ur agyonlőtte magát!

Leirhatatlan kínos megröbbentést keltett a váratlan hír.

Veles Tamás, mikor a főbíró a vizsgálatot megkezdte, egyenesen haza sietett. Feleségének feltűnt, hogy férje szokatlan időben jön haza.

— Talán itthon felejtettél valamit? — kérdezte tőle.

— Igen, a betegsegélyző iratait hagytam itthon, azért jöttem haza, — válaszolta Veles.

Azzal bement a szobába s revolverrel főbe lölte magát. Jobb halántékába furódott a golyó s nyomban megölte. A lövés zajára a felesége és szomszédok rémülve futottak a szobába, hol Veles Tamás vérző fövel feküdt a padlón. Akkorra már halva volt.

A község házában óriási meglepetést és konsternációt keltett, mikor jelentették a hírt; a hatósági emberek nyomban a helyszínére siettek és felvették a jegyzőkönyvet, Krcsmárik János főszolgabíró pedig folytatta a pénztárvizsgálatot, melynek összefüggését a szenzációs öngyilkossággal senki sem vonhatta kétségbe.

Veles Tamás évek óta adószedő pénztárnok volt a községnek, ő kezelte a községi és állami adóban lefolyt összegeket s a kerületi betegsegélyző pénztár pénzeit is. Mindezideig a lehető legnagyobb pontossággal teljesítette kötelességét, valamennyi vizsgálat alkalmával példás rendben találták dolgait, soha egy fillér sem hiányzott.

Egész napon át folytatta a főszolgabíró egy adóhivatali számvevő és egy ott lévő pénzügyigazgatósági tisztviselő segítségével a vizsgálatot s konstataulta, hogy a pénztárból összesen 1300 korona hiányzik.

Ezt az összeget Veles János, az öngyilkos lett pénztárnok testvéröccse, nyomban lefizette és így senki semmiféle kárt nem szenved.

Érthetetlen rejtély, hogy Veles Tamás miért vette ki a pénztárból azt az összeget s miért követte el az öngyilkosságot. Rendezett viszonyok között élő, jómódu ember volt, a családjában is vagyonos, egyáltalán nem volt rászorulva, hogy idegen pénzhez nyuljon. Alig volt 33 éves, fiatal feleségével szolid, józan életet élt, sem gyermekei, sem költséges passziói nem voltak. A hiányzott összeget csak a legutóbbi napokban vehette ki a pénztárból.

Ma délután temették el a szerencsétlen végű embert. Fiatal özvegye és tekintélyes Veles-család iránt általános részvét nyilvánul a községben.

TANÜGY.

(—) Miniszteri biztosok. A kereskedelemügyi miniszter a nagybecskereki állami felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatára miniszteri biztosi minőségben Nesznara Aladár aradi állami ipari szakiskolai igazgatót; az aradi városi felső kereskedelmi iskolához Szontagh Gyulát, az aradi kereskedőtestület örökös tiszteletbeli elnökét küldötte ki.

TÖRVENYKEZÉS.

Fogházra ítélt ügyvéd.

— A kliens pénze. —

Arad, május 28.

Báró Exterde Adolf *kiszjenői* ügyvéd ellen nemrég egyik kliense: Sturdea Mitru román földműves azt a panaszt tette, hogy hatszáz koronáját elsikkasztotta. Egy polgári pört bizott az ügyvédre, ki a sommás eljárás során 600 koronát hajtott be, s ezzel az összeggel a legzaklatóbb sürgetés ellenére sem számolt el megbízottjának. A hihetetlenül hangzó feljelentés nagy feltűnést keltett annak idején a bíróság körében is, a vizsgálat rendjén azonban kétségtelen bizonyítékok erősítették meg a vádat, minek folytán báró Exterde Adolfot az aradi kir. törvényszék vád alá helyezte s a szenzációs pörben kitűzte a főtárgyalást is, amelyen a vádlott-ügyvéd habozás nélkül beösmerte, hogy a kezére bizott összeget elköltötte, jöllehet egyszerű költség számlával, a melyet esetleg a pörben a bíróság elé terjeszt vala, más irányban polgári pörös utra terelhetne volna a bűnügyet.

Az aradi törvényszék bebizonyítva látta a sikkasztás vádját, s ezért az ügyvédet *egy hónapi fogházbüntetésre s hivatalvesztésre* ítélte. Báró Exterde megfölebbezte az ítéletet, mely így került a nagyváradi királyi ítélőtábla elé.

A tábla büntető tanácsa most foglalkozott a sikkasztó ügyvéd pörével Ritoók Zsigmond elnöklése alatt. A kir. tábla beigazolván látta a sikkasztást, amelynek elkövetését semminemű körülmény nem menti, s a pör egyetlen mentő momentumát a vádlott büntetlen előéletén kívül, saját beismerésében lelte föl. A tárgyalás során kiderült, hogy báró Exterde, hogy megkárosított kliensét hallgatásra bírja, 260 koronát ajánlott föl neki, amit azonban Sturdea Mitru visszautasított.

Kurovsky Ferenc dr. kir. főügyési helyettes nagyhatású beszédben kérte a törvényszéki ítélet megerősítését. — A büntetést annál inkább alkalmazandónak tartja — ugymond — mert a vádlott mint jogász, ügyvéd, ismeri a törvényt amelyet megsértett.

A büntető tanács csakhamar meghozta határozatát, s helyben hagyva az ítéletet, elrendelte hogy azt az aradi ügyvédi kamarával haladéktalanul közöljék, báró Exterde ügyvédi gyakorlatának azonnal való felfüggesztése szempontjából.

§ Orvos, a ki mérget árul. Szt.-Péterváott a bíróság Schvatinovsky dr. orvost 6 havi börtönre és orvosi diplomájának elvesztésére ítélte. A jeles orvos egyik pacienseként ki öngyilkos akart lenni, mérget adott el. A halálra szánt hölgy 25 rubelt ígért egy adag mérégért. Az orvos azonban ily olcsón nem adta, hanem a hölgy kézi táskájában levő 2000 forint értékű értékpapírok ellenében hajlandó volt a mérget kiszolgáltatni. Az elkeseredett nő ezt is megtette. A mérge azonban nem hatott s a nő egészségesen érkezett vissza, követelve az ott

hagyott értékpapírokat. Miután az orvos ezt vonakodott visszaadni, a nő a bíróság elé vitte az ügyet, a hol a jól megérdemelt büntetést meg is kapta s a papírokat is visszakellett adnia.

NAPIREND.

Május 29. Szerda. Róm kath. naptár: Maxim püspök. — Protestáns naptár: Maxim püspök. — Görög-keleti naptár (május 15.): Teodór. — A nap két 3 óra 54 perckor, nyugszik 7 óra 29 perckor. — A hold két 3 óra 48 perckor, nyugszik 1 óra 38 perckor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 761.1 milliméter, délután 2 órakor 759.7 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 18.2, délután 2 órakor C° + 24.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 2, délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor többnyire borult, esik. — Csapadék az utóbbi 24 órában Csepegés.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságsarcai emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Költősej-könyvtár. Nyitva van vásár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 29. Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Május 30. Iskolaszéki ülés délután 5 órakor. Junius 6. Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsitulajdonosok ipartársulatának nyári mulatsága (Csálai erdő.)

A nyaraló és fürdőző közönség

szives figyelmébe ajánlom

40,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

Aradon, Aitzel Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható és a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom összes jelesebb termékei képviselve vannak.

A vidékre való elküldésre és visszaszállításra nézve a legnagyobb kényelemről gondoskodtam. Annyi művet szolgáltatok ki, amennyi egy óra elegendő. Az el- és visszaküldés egy lakattal elzárt ladikában történik, amelyben mindannyiszor mellékelve van a nyomtatott és a ládika tetejére ráragasztandó cég-cím, úgy, hogy a kényelmetlen csomagolás, sőt még a címzés is teljesen mellőzhető.

A könyvek újak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Kölcsön díj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. Legújabbban érkezett Szomaházy: „A színház.”

A vidék legteljesebb ifjusági kölcsönkönyvtára, melyben minden számottevő ifjusági irat, az összes klasszikusok stb., magyar, német és francia nyelven kaphatók, ugyszintén az összes újdonságok is.

A kölcsön díj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

703

KERPEL IZSÓ

könyv- és papirkereskedése

Aradon, Andrassy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

— Bécsi sertésvásár. (Telefon-jelentés.) Felhajtás: 12.227 drb. Ekből 2935 nehéz pakonyi, 3543 könnyű bakonyi és 5749 malac. Arak nehéz bakonyi: 79—81 kor., könnyű bakonyi 66—78 kor., malac 64—84 kor., 100 kilogrammonkint. Szalonna 42 1/2—43 kor., disznózsír 48 1/2—49 korona 50 kilogrammonkint.

— Bécsi vágómarha vásár. (Telefon-jelentés.) Felhajtás 4389 darab, ebből 2941 magyar, 748 gács, 700 nemes faj, 814 apró marha. Fizettek magyar marháért, 50—70 koronát, galiciáért 50—74 koronát.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 28.

Déltőzsde. Buzakinál kielégítő, vételkedv jó. Kedvező irányzat mellett 20,000 métermáza került forgalomba. 2½ fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonanevek nyugodtak, kevés forgalommal. Időjárás forró.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.44—7.45
Buza októberre	7.72—7.73
Rozs októberre	6.68—6.69
Zab októberre	5.77—5.78
Tengeri májusra	5.59—5.60
Tengeri júliusra	5.34—5.35
Repcze augusztusra	13.—13.10

Zárul 5 órakor:

Buza májusra	7.47—7.48
Buza októberre	7.77—7.78
Rozs októberre	6.69—6.70
Zab októberre	5.76—5.77
Tengeri májusra	5.55—5.57
Tengeri júliusra	5.34—5.35
Repcze augusztusra	12.85—12.95

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	691.75
Magyar hitelrészvény	698.—
Leszámlolóbank részvény	438.—
Rima-Murányi vasmű részvény	494.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	675.75
Közuti vasút	568.—
Városi villamos vasút részvény	298.—

REGENY-CSARNOK.

Dawison bankja.

— Bűnügyi regény. —

Irtá: **Trowmann József.**Fordította: **Hevesi Jenő.**

(18)

(Folytatás.)

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Néhány nap múlva az a titkos rendőr, aki Tamást szemmel tartotta, jelentette Rimlernek, hogy Godard egyhapi szabadságot kapott és másnap Newbourgba utazik az első vonattal.

— Helyes. El fogom kísérni, anélkül, hogy sejténé. — Szólt Rimler és másnap csakugyan egy vasuti kocsiában utazott Godard Tamással. A detektív fiatal gavalérnak öltözött, aki hengegésében azt se tudja, mit csináljon. Az egész utitársaságot boszantotta dudolásával és éles fülésével. De utitáskájában vitt magával álruhát és egyéb szükséges apróságot, hogy átöltözhessen.

Amint megérkeztek Newbourgba Tamás egyenesen egy ügynökhöz sietett, aki földbirtokok közvetítésével foglalkozott.

Rimler természetesen követte és néhány perc múlva ő is belépett az irodába.

A bankszolga bement az ügynök magán-irodájába. Rimler ezalatt, remélve, hogy a szomszédaszobában kihallgathatja beszédüket, a hivatalnokokat mindenféle helyi viszonyokról kérdezgette. Nagy boszuságára azonban mit sem vett ki beszédjükből s így az irodával szemközt levő szalodába ment, ahol egy utcai szobát bérelt ki.

Innen figyelte meg az ügynök irodájának az ajtaját. Együttal átöltözködött és éppen akkor, mikor Godard az utcára lépett, kiment a szaloda kapuján.

Nem fiatal gavalér volt most már. Gyöngye, alig csoszogó öreg embert mutatott külseje. Kezében vastag botot tartott, melyre többször rátámaszkodott, míg vállaira vastag, ósdi sál volt vetve.

Tamás a szalodának tartott és az ebédlőben izletes ebédet rendelt.

— Ez eltart egy félóraig! — gondolta magában a detektív és fölment az ügynök irodájába.

Libegve a lépcsők okozta fáradságától, ment be a helyiségbe és botjára támaszkodva, figyelmesen körülnézett.

— Keres valakit, öregem? — kérdezte az ügynök.

— A fiamat, de úgy látszik, elkéstem.

— Ki az?

— Godard Tamás. Azt hittem hogy itt találom.

— Itt is volt, öregem. De éppen az imént távozott tőlem.

— Ejnye, ejnye . . . Ugyan kérem, megkötötte az üzletet? — Kérdezte a detektív köhécselve.

— Nem uram. Még nem jelentette ki határozottan, hogy megveszi a birtokot.

— Bizonyosan sokalta az összeget.

— Tízezer dollárt kínált érte, de mi tizenkétezer dollárra tartottuk.

— Nagy ár ez, kérem.

— Biztosíthatom önt, hogy a birtok testvérek között megér annyit. Egy hónap múlva valószínűleg tizenötezer dollárrét sem kaphatja már meg.

— Sok pénz, nagyon sok pénz! — szólt az öreg és fejcsóválva elhagyta a szobát.

— Tehát Godard tízezer dollárért birtokot akar vásárolni, pedig Palmer halála előtt nem volt többje, mint amennyit heti béré gyanánt kapott . . . Ez új fölfedezés. A jelzett pénzből sem kapott még. Honnan van tehát neki az a sok pénz? Két lehetőség forog fönn: Tamás a pénztáros meggyilkolása után esetleg kivette Palmer zsebéből a kulcsot és így dézsmálta meg a pénztáros magánvagyonát. A kulcsot pedig visszatette a halott zsebébe. A másik valószínűség az, hogy Tamásnak másolata volt a magánpénztár-szekrény kulcsához s így még a gyilkosság előtt megkerítette az összeget.

A detektív amint visszatért New-Yorkba, Stanley Róbert multjának a kiderítéséhez fogott. Tudvalevőleg ennek a Stanleynek egy levelét vitte el titkon Rimler a megölt pénztáros magánlevelei közül. Dawisontól értesült, hogy Stanley Róbert vezetője volt egy nagyszabású csalóvállalatnak, melynél sokan vesztették el pénzüket; így Dawisonnak is néhány ezer dollárja odaveszett a vállalat révén, mely tőzsdei spekulációkba bocsátkozott.

Rimler most arra gondolt, hogy Stanley és Toller tulajdonképpen egy személy és cimborája Tamásnak s így valószínűleg részes a szegény pénztáros megölésében.

Két-három nappal később Rimlernek egyik titkosrendőre azt jelentette:

— Godard Mária nagyobb összeget helyezett el a takarékpénztárban. Sőt az is bizonyos, hogy a vén leány a gyilkosság óta ötszáz dolláros részleteken jelentékeny összeget helyezett el a bankban, de ezek közt nem volt a jelzett bankjegyek közül.

Rimler, hogy e dolog mélyére lásson, a következő esték egyikén a Wal-Streeten levő azon ház ablaka közelében leskelődött, amely mellett Irma és a vén cseléd pincszobában együtt nézegettek Toller arcképét.

Az ablak le volt függönyözve, de egy kis nyíláson látta Rimler, hogy a leány sok pénzt, mintegy ötszáz dollárt ovas le az asztalra, amit a cseléd magához vett és zsebre dugott.

— Ugy! Tehát Irmától kapja a cseléd azt a sok pénzt! Amint észreveszem, nagyon fél ettől az asszonytól . . . Még egy újabb rejtély! — mormogta a detektív.

Mikor visszatért a hivatalába, egy másik detektív, aki a hivatalszolga figyelemmel kíséréssel volt megbízva, jelentette, hogy Tamás a gyilkosság éjszakájának minden percében hol tartózkodott.

— Csak azt nem tudom, — tette hozzá — hogy egy óra előtt közvetlen egy negyedórán át hol tartózkodott.

— Tehát éppen abban az időben, mikor Palmert megölték! — szólt Rimler. Ez újabb bizonyíték volt Tamás ellen, melynek alapján már elfoghatta volna. De jobbnak vélte, hogy e helyett tovább kutasson.

Másnap estefelé, tudva, hogy Godard nincs otthon, fölkereste a lakását.

— Mi tetszik? — kérdezte a házi asszony fürkészeve.

— Szeretnék Tamás barátommal beszélni.

— Nincs itthon!

— Akkor várok rá, mert így beszéltük meg. Azt mondta, hogy várjak reá szobájában, ha nem volna itthon, mikor jövök.

— Amint tetszik. Ott a szobája!

A detektív belépett a megjelölt helyre. Ott egy ládat talált, melyet szárazságaival könnyen fölnyithatott. De nem szálalt semmi fontosat. Azután az összes fiókokat és a ruhaszekrényt átvizsgálta. Az egyik sarokban üres zacskót talált, amelynekbe aranypénzt szoktak csomagolni.

Rimler szeme fölcillámlott.

A zacskón tintával a következő név volt írva: Palmer Manó.

— Tehát gyanum mégis alapos! — susogta

magában és sietve elhagyta a szobát. A bámuló háziasszony kérdésére megjegyezte:

— Nagyon sokáig marad Tamás. Inkább a vendéglőben fogom fölkeresni.

Azzal eltávozott.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. é. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszluról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. é. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnánig este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. é. 10.43
Személyvonat d. é. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.36
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. é. 11.—
Borosbesbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

IDEGENEK ARADON.

— Május 28. —

Fehér Kereszt szálloda. Liffer Ede utazó Budapest. — Klobucsár Viktor tábornok Budapest. — Winter Pülöp utazó Bécs. — Dr. Rózsa Sándor ügyvéd Becskerek. — Freisinger Armin utazó Budapest. — Rundaler Ottó utazó Budapest. — Lacai Lajos magánzó I. Gyarmat. — Wencerkai Sándor utazó Budapest. — Lemacher Ferenc utazó Bécs. — Dr. Werner Miklósné Pankota. — Székely Károly thiró Déva. — Hoffman Ferenc igazgató Budapest. — Surber Ferenc magánzó Petrozsény.

Vass Szálloda. Elek Miklós utazó Budapest. — Fischer Mór utazó Budapest. — Moskovitz N. magánzó Temesvár. — Klein Ignácz utazó Bécs. — Csicsáky József utazó Linz. — Fixmer János vendéglős Brád. — Gros Mór utazó Budapest. — Grishaber Pál utazó Budapest. — Janis Lajos gazdaszt Barakony. — Kohn József utazó Bécs. — Fellner Gyula utazó Budapest. — Gerő Mór utazó Budapest. — Mangra Vazul püspöki helynök Nagyvárad. — Reich Gyula utazó Bécs. — Blitz Adálf utazó Budapest.

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1901. évi május hó 29-én

A becsület.

Színmű 4 felvonásban. Irtá: Sudermann Hermann. Fordította: Fáy J. Béla.

S Z E M É L Y E K :

Mühling . . . Bács Károly.	Heinecke . . . Mezei Péter.
Amália, neje Bácsné.	Heineckené . Tolnainé.
Kurt, fia . . . Nemes S.	Róbert, fiuk . Palágyi L.
Leonora . . . Angyal Ilka.	Augusztá . . . Kálcsa R.
Brandt Lóthár László Gy.	Alma . . . . Tomcsányi R.
Stengl Hugó Rubos A.	Mihalszky . . Cakó Vilmos.
Trast-Saaberg Mariházy M.	Hindu Inas . Székely L.

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Teljesen jókarban lévő, olcsó

bicikli

kerestetik.

Ajánlkozók értesítsék a kiadó-hivatalt.

A nő szépség emelésére,
főkéntesítésére a fenn-
tartásra a legkíméletesebb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zsírmentes ké-
szítmény a . . . . .

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szereplést, májfoltot, pattanást, bőrtudást (mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is óda bájos arcúvá teszi.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utazatok és hamisítások, melyek a lehetőségek határáig, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az enyémetek másolata. Az ilyen utazatoktól tessék óvakodni és csak oly készítményeket elfogadni, melyek az önkormányzat védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a minőségük m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykezleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., aroviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Sirkőraktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

Seidner Miklós

márvány- és kőipar-vállalat

kapriórai márvány és homokkő

sirkő-készítményeinek

bizományban való elárusítását átvettem s diszes, valamint egyszerű kivitelű márvány és homokkő-sirkővekekkel dusan felszerelt raktáramat 755

Uj-Aradon, Fő-ut 47. sz. alatt

junius hó 1-én megnyitom.

Folkmann Ignác.

25425—1901. V. sz.

Hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy a Borosjenőn felállítandó m. kir. marhasó áruda kezelésének betöltése czéljából nála 1901. évi junius hó 25-én délelőtt

10 órakor zárt írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlat tárgya a marosujvári sóbánya hivatalból beszerzendő marhasó elárusítása alkalmával métermázsánként és 5 klgrammonként az ajánlattevő által kívánt ár.

Bánatpénz 200 korona.

A sajátkezüleg aláírt, egykoronás bélyeggel ellátott, a vagyoni állapotot, nagykorúságot és honpolgárságot igazoló közhatóságilag kiállított erkölcsi és vagyoni bizonyítvánnyal felszerelt ajánlatok az aradi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél a fenti határnap d. e. 10 órájáig nyujtandók be.

Később beérkezett, valamint hiányosan felszerelt, szóval, táviratilag tett ajánlatok, nemkülömben az utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Aradon, 1901. évi május hó 22-én.

775

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Gál,

p. ü. igazgató helyettes.

Napernyókben

a legujabb ujdonságok és különlegességek érkeztek.

Angol vásznak a legdivatosabb színekben.

Francia battistok, delain, pique és a legjobb mosó cretonokból a legdivatosabb minták óriási választékban érkeztek meg.

Fegyházban kötött női-, férfi- és gyermek-harisnyaikat

különösen ajánljuk.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér és Forray-utcza sarok.

